

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/43/WE**

z dnia 6 maja 2009 r.

w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Dyrektywa Komisji 2010/80/UE z dnia 22 listopada 2010 r.	L 308	11	24.11.2010
► <u>M2</u>	Dyrektywa Komisji 2012/10/UE z dnia 22 marca 2012 r.	L 85	3	24.3.2012
► <u>M3</u>	Dyrektywa Komisji 2012/47/UE z dnia 14 grudnia 2012 r.	L 31	43	31.1.2013
► <u>M4</u>	Dyrektywa Komisji 2014/18/UE z dnia 29 stycznia 2014 r.	L 40	20	11.2.2014
► <u>M5</u>	Dyrektywa Komisji 2014/108/UE z dnia 12 grudnia 2014 r.	L 359	117	16.12.2014
► <u>M6</u>	Dyrektywa Komisji (UE) 2016/970 z dnia 27 maja 2016 r.	L 163	1	21.6.2016
► <u>M7</u>	Dyrektywa Komisji (UE) 2017/433 z dnia 7 marca 2017 r.	L 70	1	15.3.2017
► <u>M8</u>	Dyrektywa Komisji (UE) 2017/2054 z dnia 8 listopada 2017 r.	L 311	1	25.11.2017
► <u>M9</u>	Dyrektywa Komisji (UE) 2019/514 z dnia 14 marca 2019 r.	L 89	1	29.3.2019
► <u>M10</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1243 z dnia 20 czerwca 2019 r.	L 198	241	25.7.2019
► <u>M11</u>	Dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2021/1047 z dnia 5 marca 2021 r.	L 225	69	25.6.2021

**DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
2009/43/WE**

z dnia 6 maja 2009 r.

**w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów
związanych z obronnością we Wspólnocie**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Celem niniejszej dyrektywy jest uproszczenie zasad i procedur mających zastosowanie do transferu produktów związanych z obronnością w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
2. Niniejsza dyrektywa nie narusza swobody decyzji państw członkowskich w zakresie polityki eksportowej produktów związanych z obronnością.
3. Stosowanie niniejszej dyrektywy podlega art. 30 i 296 Traktatu.
4. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na możliwość kontynuowania i dalszego rozwijania przez państwa członkowskie współpracy międzyrządowej przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wymienionych w załączniku produktów związanych z obronnością.

Artykuł 3

Definicje

Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „produkt związany z obronnością” oznacza każdy produkt wymieniony w załączniku;
- 2) „transfer” oznacza każde przekazanie lub przepływ produktu związanego z obronnością od dostawcy do odbiorcy w innym państwie członkowskim;
- 3) „dostawca” oznacza osobę prawną lub fizyczną mającą swoją siedzibę we Wspólnocie, która jest prawnie odpowiedzialna za transfer;

▼B

- 4) „odbiorca” oznacza osobę prawną lub fizyczną mającą swoją siedzibę we Wspólnocie, która jest prawnie odpowiedzialna za odbiór transferu;
- 5) „zezwolenie na transfer” oznacza zezwolenie krajowego organu państwa członkowskiego udzielone dostawcom na transfery produktów związanych z obronnością do odbiorcy w innym państwie członkowskim;
- 6) „zezwolenie na eksport” oznacza zezwolenie na dostarczanie produktów związanych z obronnością osobie prawnej lub fizycznej w jakimkolwiek kraju trzecim.
- 7) „przewóz przez” oznacza transport produktów związanych z obronnością przez terytorium jednego lub więcej niż jednego państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie pochodzenia i państwo członkowskie, które jest odbiorcą.

ROZDZIAŁ II

ZEZWOLENIA NA TRANSFER

*Artykuł 4***Postanowienia ogólne**

1. Transfer produktów związanych z obronnością pomiędzy państwami członkowskimi wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia. Żadne dalsze zezwolenia innych państw członkowskich nie są wymagane do przewozu produktów związanych z obronnością przez obszar państw członkowskich lub dla ich wwiezienia na terytorium innych państw członkowskich, gdzie znajduje się odbiorca, bez uszczerbku dla stosowania przepisów niezbędnych ze względów bezpieczeństwa publicznego lub polityki publicznej, jak np. m. in. bezpieczeństwa transportu.
2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą w następujących przypadkach zwolnić transfery produktów związanych z obronnością z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia określonego w pierwszym ustępie:
 - a) jeżeli dostawca lub odbiorca wchodzi w skład organu rządowego lub sił zbrojnych;
 - b) jeżeli dostawy dokonuje Unia Europejska, NATO, MAEA lub inna organizacja międzyrządowa w ramach wykonywania swoich zadań;
 - c) jeżeli transfer jest konieczny dla realizacji opartych na współpracy programów zbrojeniowych między państwami członkowskimi;
 - d) jeżeli transfer związany jest z pomocą humanitarną w przypadku katastrofy lub stanowi pomoc w nagłym wypadku; lub
 - e) jeżeli transfer jest konieczny dla naprawy, konserwacji, ekspozycji lub dokonania pokazu lub w ich następstwie.

▼ M10

3. Na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 13a, aktów delegowanych zmieniających ust. 2 w celu uwzględnienia przypadków:

- a) kiedy transfer następuje na warunkach, które nie naruszają polityki publicznej lub bezpieczeństwa publicznego;
- b) kiedy obowiązek uzyskania wcześniejszego zezwolenia stał się niewspółmierny z międzynarodowymi zobowiązaniami państw członkowskich w następstwie przyjęcia niniejszej dyrektywy;
- c) kiedy jest to konieczne dla współpracy międzyrządowej, o której mowa w art. 1 ust. 4.

▼ B

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy, którzy chcą dokonać transferu produktów związanych z obronnością ze swojego terytorium mogli wykorzystać generalne zezwolenia na transfer lub ubiegać się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer zgodnie z art. 5, 6 i 7.

5. Państwa członkowskie określają rodzaj zezwolenia w odniesieniu do produktów związanych z obronnością lub określonych kategorii produktów związanych z obronnością zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz art. 5, 6 i 7.

6. Państwa członkowskie określają wszelkie warunki udzielania zezwoleń na transfer, w tym wszelkie ograniczenia eksportu produktów związanych z obronnością do osób prawnych lub fizycznych w krajach trzecich, uwzględniając między innymi wynikające z transferu zagrożenia dla praw człowieka, pokoju, bezpieczeństwa i stabilności. Państwa członkowskie mogą, przestrzegając prawa wspólnotowego, skorzystać z możliwości zwrócenia się o ubezpieczenie ostatecznego przeznaczenia, w tym certyfikaty dla użytkowników końcowych.

7. Państwa członkowskie określają warunki zezwoleń na transfer komponentów na podstawie oceny wrażliwości transferu w oparciu między innymi o następujące kryteria:

- a) charakter komponentów w odniesieniu do produktów, w których mają zostać użyte, oraz w odniesieniu do jakiegokolwiek ostatecznego przeznaczenia gotowych produktów mogącego budzić zastrzeżenia;
- b) znaczenie komponentów w odniesieniu do produktów, w których są użyte.

▼B

8. Z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie uważają, że transfer komponentów jest wrażliwy, państwa członkowskie powstrzymują się od wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń eksportu na komponenty, jeżeli odbiorca przedstawia deklarację zastosowania, w której oświadcza, iż komponenty podlegające temu zezwoleniu na transfer są wbudowane lub mają być wbudowane w określone wytwarzane przez niego produkty i w związku z tym nie mogą jako takie być eksportowane ani podlegać transferowi na późniejszym etapie, chyba że w celu przeprowadzenia konserwacji lub naprawy.

9. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie cofnąć, zawiesić lub ograniczyć stosowanie wydanych zezwoleń na transfer, dla ochrony swych podstawowych interesów w sferze bezpieczeństwa, ze względów polityki publicznej lub bezpieczeństwa publicznego lub z powodu nie wypełniania warunków dołączonych do zezwolenia.

*Artykuł 5***Generalne zezwolenia na transfer**

1. Poszczególne państwa członkowskie publikują generalne zezwolenia na transfer bezpośrednio uprawniające dostawców posiadających siedzibę na ich obszarze, którzy spełniają warunki zezwolenia, do dokonywania transferów produktów związanych z obronnością, które mają być wyszczególnione w zezwoleniu, do jednej lub wielu kategorii odbiorców mających siedzibę w innym państwie członkowskim.

2. Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 2 generalne zezwolenia na transfer są publikowane przynajmniej w następujących przypadkach:

- a) jeżeli odbiorca wchodzi w skład sił zbrojnych państwa członkowskiego lub instytucji zamawiającej w dziedzinie obronności, dokonującej zakupów na wyłączny użytek sił zbrojnych danego państwa członkowskiego;
- b) jeżeli odbiorca jest przedsiębiorstwem certyfikowanym zgodnie z art. 9;
- c) transfer odbywa się na potrzeby pokazów, ocen i wystaw;
- d) transfer odbywa się na potrzeby konserwacji i naprawy jeżeli odbiorca jest pierwotnym dostawcą produktów związanych z obronnością.

3. Państwa członkowskie uczestniczące w programie współpracy międzyrządowej pomiędzy państwami członkowskimi, dotyczącym opracowywania, produkcji i stosowania jednego lub wielu produktów związanych z obronnością, mogą opublikować generalne zezwolenie na transfery do pozostałych państw członkowskich uczestniczących w tym programie, które są niezbędne w jego realizacji.

▼B

4. Przed pierwszym zastosowaniem generalnego zezwolenia na transfer państwa członkowskie mogą określić warunki rejestracji bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 6***Globalne zezwolenia na transfer**

1. Państwa członkowskie, na wniosek indywidualnego dostawcy, decydują o udzieleniu mu globalnego zezwolenia na transfer, uprawniającego do przeprowadzenia transferów produktów związanych z obronnością do odbiorców w jednym lub kilku innych państwach członkowskich.

2. Państwa członkowskie określają w każdym globalnym zezwoleniu na transfer produkty lub kategorie produktów związanych z obronnością objętych globalnym zezwoleniem na transfer oraz uprawnionych odbiorców lub kategorię odbiorców.

Globalne zezwolenie na transfer jest przyznawane na okres trzech lat, który może zostać przedłużony przez państwo członkowskie.

*Artykuł 7***Indywidualne zezwolenia na transfer**

Państwa członkowskie, na wniosek indywidualnego dostawcy, decydują o udzieleniu mu indywidualnego zezwolenia na transfer, umożliwiającego przeprowadzenie jednego transferu konkretnej ilości określonych produktów związanych z obronnością, które mają być przekazane w ramach jednej lub kilku dostaw do jednego odbiorcy w następujących przypadkach:

- a) wniosek o zezwolenie ogranicza się do jednego transferu;
- b) jest to niezbędne dla ochrony podstawowych interesów danego państwa członkowskiego w sferze bezpieczeństwa lub ze względów polityki publicznej;
- c) jest to niezbędne dla realizacji międzynarodowych zobowiązań państw członkowskich; lub
- d) państwo członkowskie ma poważne powody, by sądzić, że dostawca nie będzie w stanie zastosować się do warunków koniecznych dla przyznania globalnego pozwolenia.

ROZDZIAŁ III

INFORMOWANIE, CERTYFIKACJA I EKSPORT PO TRANSFERZE*Artykuł 8***Informacje przekazywane przez dostawców**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy produktów związanych z obronnością informowali odbiorców o warunkach zezwolenia na transfer, w tym o ograniczeniach odnoszących się do ostatecznego wykorzystania lub eksportu tych produktów.

▼B

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy informowali w rozsądnym czasie właściwe organy państwa członkowskiego, z którego terytorium chcą dokonać transferu produktów związanych z obronnością o zamiarze wykorzystania, po raz pierwszy, generalnego zezwolenia na transfer. Państwa członkowskie mogą określić dodatkowe informacje, których można wymagać w odniesieniu do produktów związanych z obronnością, będących przedmiotem transferu na mocy generalnego zezwolenia.

3. Państwa członkowskie zapewniają prowadzenie przez dostawców szczegółowych i kompletnych rejestrów dokonanych transferów, co podlega regularnemu sprawdzaniu, zgodnie z obowiązującymi w poszczególnych państwach członkowskich przepisami, a także określają wymogi w zakresie sprawozdawczości związane z wykorzystywaniem generalnych, globalnych lub indywidualnych zezwoleń na transfer. Rejestry te obejmują dokumenty handlowe zawierające następujące informacje:

- a) opis produktu związanego z obronnością oraz jego oznaczenie zgodnie z załącznikiem;
- b) ilość i wartość produktu związanego z obronnością;
- c) daty transferu;
- d) nazwa i adres dostawcy i odbiorcy;
- e) ostateczne przeznaczenie i końcowy użytkownik danego produktu związanego z obronnością, jeśli dane te są znane; oraz
- f) dowód, że informacja na temat ograniczeń eksportowych związanych z zezwoleniem na transfer została przekazana odbiorcy tych produktów związanych z obronnością.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy przechowywali rejestry określone w ust. 3 przez okres co najmniej równy przewidzianemu w odpowiednich obowiązujących przepisach krajowych odnoszących się do wymogów przechowywania rejestrów przez podmioty gospodarcze w poszczególnych państwach członkowskich, a w każdym razie przez okres nie krótszy niż trzy lata od końca roku kalendarzowego, w którym miał miejsce transfer. Są one okazywane na żądanie właściwym organom państwa członkowskiego, z którego terytorium dostawca dokonał transferu produktów związanych z obronnością.

*Artykuł 9***Certyfikacja**

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy w celu certyfikacji odbiorców produktów związanych z obronnością posiadających siedzibę na ich odnośnym obszarze, którzy mogą korzystać z zezwoleń z wydanych przez inne państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b).

▼ B

2. Certyfikacja określa wiarygodność przedsiębiorstwa odbiorcy w szczególności w odniesieniu do przestrzegania ograniczeń eksportu produktów związanych z obronnością otrzymanych z innego państwa członkowskiego. Wiarygodność przedsiębiorstwa odbiorcy jest oceniana na podstawie zezwolenia na transfer według następujących kryteriów:

- a) potwierdzone doświadczenie w działaniach związanych z obronnością, uwzględniając w szczególności rejestr zgodności z ograniczeniami eksportowymi, wszelkie decyzje sądowe w tej kwestii, zezwolenie na produkcję lub komercjalizację produktów związanych z obronnością oraz zatrudnianie doświadczonej kadry zarządzającej;
- b) działalność przemysłowa w obrębie Wspólnoty dotycząca produktów związanych z obronnością, w szczególności zdolność do integracji systemów i podsystemów;
- c) wyznaczenie pracownika szczebla kierowniczego jako osoby osobiście odpowiedzialnej za transfery i eksport;
- d) pisemne zobowiązanie przedsiębiorstwa, podpisane przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), do podjęcia wszystkich niezbędnych kroków w celu przestrzegania i egzekwowania wszystkich szczególnych warunków związanych z końcowym zastosowaniem i eksportem wszelkich otrzymanych komponentów i produktów;
- e) pisemne zobowiązanie przedsiębiorstwa, podpisane przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), do dostarczania właściwym organom, z należytą starannością, szczegółowych informacji w odpowiedzi na pytania i wnioski dotyczące użytkowników końcowych i ostatecznego przeznaczenia wszystkich produktów eksportowanych, będących przedmiotem transferu lub otrzymanych przez przedsiębiorstwo na podstawie zezwolenia na transfer z innego państwa członkowskiego; oraz
- f) opis, kontrasygnowany przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), wewnętrznego programu zgodności, lub systemu zarządzania transferem lub eksportem realizowanego przez przedsiębiorstwo. Opis zawiera szczegółowe informacje na temat zasobów ludzkich, organizacyjnych i technicznych przydzielonych do zarządzania transferami i eksportem, hierarchii odpowiedzialności w strukturze przedsiębiorstwa, procedur audytu wewnętrznego, podnoszenia świadomości i szkolenia pracowników, zabezpieczeń fizycznych i technicznych, prowadzenia rejestrów oraz możliwości śledzenia transferów i eksportu.

3. Świadcstwa zawierają następujące informacje:

- a) właściwy organ, który wystawił świadectwo;
- b) nazwę i adres odbiorcy;
- c) poświadczenie zgodności odbiorcy z kryteriami określonymi w ust. 2; oraz

▼B

d) datę wydania i okres ważności świadectwa.

Okres obowiązywania świadectwa, o którym mowa lit. d), w żadnym przypadku nie przekracza pięciu lat.

4. Świadectwa mogą zawierając dalsze warunki odnoszące się do:

a) dostarczenia informacji wymaganej do weryfikacji zgodności z kryteriami, o których mowa w ust. 2;

b) zawieszenia lub cofnięcia świadectwa.

5. Właściwe organy monitorują przynajmniej co trzy lata stosowanie się przez odbiorcę do kryteriów określonych w ust. 2 oraz do warunków związanych ze świadectwami określonymi w ust. 4.

6. Państwa członkowskie uznają wszelkie świadectwa wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą w innym państwie członkowskim.

7. Właściwy organ podejmie odpowiednie działania, jeżeli uzna, że posiadacz świadectwa mający siedzibę w danym państwie członkowskim nie spełnia już kryteriów określonych w ust. 2 oraz któregokolwiek z warunków określonych w ust. 4. Działania takie mogą obejmować cofnięcie świadectwa. Właściwy organ informuje Komisję oraz inne państwa członkowskie o podjętej decyzji.

8. Państwa członkowskie publikują i regularnie uaktualniają wykaz certyfikowanych odbiorców oraz przekazują odpowiednie informacje Komisji, Parlamentowi Europejskiemu oraz innym państwom członkowskim.

Komisja podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej centralny rejestr odbiorców certyfikowanych przez państwa członkowskie.

Artykuł 10

Ograniczenia eksportu

Państwa członkowskie zapewniają, aby odbiorcy produktów związanych z obronnością otrzymanych w oparciu o zezwolenia na transfer wydane przez inne państwa członkowskie, przy ubieganiu się o zezwolenie na ich eksport deklarowali swoim właściwym organom przestrzeganie warunków ograniczeń eksportu wydanych w odniesieniu do produktów, w tym mogących obejmować uzyskanie wymaganej zgody państwa członkowskiego pochodzenia.

▼ **B**

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY CELNE I WSPÓLPRACA ADMINISTRACYJNA

*Artykuł 11***Procedury celne**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy dokonywaniu formalności w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością w urzędzie celnym odpowiedzialnym za obsługę deklaracji eksportowej eksporter dostarczał dowód, że uzyskał konieczne zezwolenie na eksport.

2. Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. w sprawie stworzenia Wspólnotowego Kodeksu Celnego ⁽¹⁾ państwo członkowskie może także na okres nieprzekraczający 30 dni roboczych zawiesić eksport ze swojego obszaru produktów związanych z obronnością otrzymanych od innego państwa członkowskiego na podstawie zezwolenia na transfer i użytych w innym produkcie związanym z obronnością, lub jeżeli to konieczne, w inny sposób zapobiec opuszczeniu przez nie Wspólnoty z jej terytorium, jeżeli uważa, że:

- a) przy przyznawaniu zezwolenia na eksport nie uwzględniono istotnej informacji; lub
- b) od czasu udzielenia zezwolenia na eksport okoliczności w znaczący sposób uległy zmianie.

3. Państwa członkowskie mogą ustanowić, że formalności celne w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością mogą być dokonywane tylko w niektórych urzędach celnych.

4. Państwo członkowskie, korzystające z możliwości określonej w ust. 3, informuje Komisję, które urzędy celne zostały upoważnione. Komisja publikuje te informacje w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

*Artykuł 12***Wymiana informacji**

Działając w porozumieniu z Komisją, państwa członkowskie podejmują wszystkie odpowiednie środki w celu ustanowienia bezpośredniej współpracy i wymiany informacji między ich właściwymi organami krajowymi.

ROZDZIAŁ V

AKTUALIZACJA WYKAZU PRODUKTÓW ZWIĄZANYCH Z OBRONNOŚCIĄ

▼ **M10***Artykuł 13***Zmiana załączników**

Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 13a, aktów delegowanych zmieniających wykaz produktów związanych z obronnością określony w załączniku, tak by ściśle odpowiadał Wspólnemu wykazowi uzbrojenia Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, s. 1.

▼ **M10**

W przypadku gdy jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 13b.

*Artykuł 13a***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 3 i art. 13, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 26 lipca 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4 ust. 3 i art. 13, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 3 i art. 13 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 13b***Tryb pilny**

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

▼ M10

2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13a ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o sprzeciwie.

▼ B

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 15***Środki zabezpieczające**

1. Jeżeli państwo członkowskie wydające zezwolenie uzna, że istnieje poważne ryzyko nieprzestrzegania warunków generalnego zezwolenia na transfer przez odbiorcę, który uzyskał certyfikat zgodnie z art. 9 w innym państwie członkowskim, lub jeżeli państwo członkowskie wydające zezwolenie uzna, że polityka publiczna, bezpieczeństwo publiczne lub jego istotne interesy w zakresie bezpieczeństwa mogą zostać naruszone, informuje o tym to inne państwo członkowskie, zwracając się o wyjaśnienie sytuacji.

2. W wypadku utrzymywania się wątpliwości, o których mowa w ust. 1, państwo członkowskie wydające zezwolenie może czasowo zawiesić skuteczność wydanych generalnych zezwoleń na transfer w odniesieniu do takich odbiorców. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o przyczynach podjęcia środka zabezpieczającego. Państwo członkowskie, które podjęło dany środek zabezpieczający, może podjąć decyzję o jego zniesieniu, jeżeli uzna, że nie jest on już uzasadniony.

*Artykuł 16***Sankcje**

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów przyjętych w ramach wdrażania niniejszej dyrektywy, szczególnie w przypadku przedstawiania nieprawdziwych lub niepełnych informacji wymaganych na mocy art. 8 ust. 1 lub art. 10 dotyczących przestrzegania ograniczeń eksportu związanych z zezwoleniem na transfer. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu wdrożenia tych przepisów. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

*Artykuł 17***Przegląd i sprawozdawczość**

1. Komisja przedstawi sprawozdanie na temat środków podjętych przez państwa członkowskie w celu transpozycji niniejszej dyrektywy, w szczególności jej art. 9–12 i 15 w terminie do dnia 30 czerwca 2012 r.

▼B

2. Komisja dokonuje przeglądu wdrożenia niniejszej dyrektywy i składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania na ten temat w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r. Ocenia ona w szczególności, czy i w jakim stopniu osiągnięto cele niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do między innymi do funkcjonowania rynku wewnętrznego. W swoim sprawozdaniu Komisja dokonuje przeglądu stosowania art. 9–12 i art. 15 niniejszej dyrektywy oraz dokonuje oceny jej wpływu na rozwój europejskiego rynku wyposażenia obronnego oraz europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej w dziedzinie obronności, uwzględniając między innymi sytuację małych i średnich przedsiębiorstw. W razie konieczności do sprawozdania załącza się wnioski legislacyjne.

*Artykuł 18***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 30 czerwca 2012 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonania takiego odniesienia ustalany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 19***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 20***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

▼ **M11**

ZAŁĄCZNIK

Wykaz produktów związanych z obronnością

Uwaga 1 Terminy ujęte w cudzysłów („”) zostały zdefiniowane. Należy odwoływać się do „Definicji terminów używanych w niniejszym wykazie” załączonych do niniejszego wykazu.

Uwaga 2 W niektórych przypadkach substancje chemiczne są wymienione za pomocą nazwy oraz numeru w rejestrze CAS (numer CAS). Wykaz ma zastosowanie do substancji chemicznych o takiej samej formule strukturalnej (w tym hydratów) bez względu na nazwę lub numer CAS. Numery CAS są zamieszczone w celu ułatwienia identyfikacji danej substancji chemicznej lub mieszaniny, bez względu na przyjętą nomenklaturę. Numery CAS nie mogą być jednak używane jako niepowtarzalne identyfikatory, ponieważ niektóre postacie substancji chemicznych wymienionych w niniejszym wykazie, a także ich mieszaniny, są lub mogą być oznaczone odmiennymi numerami CAS.

ML (1)1	<p>Broń gładkolufowa o kalibrze mniejszym niż 20 mm, inne uzbrojenie i broń automatyczna o kalibrze 12,7 mm (0,50 cala) lub mniejszym oraz wyposażenie, jak następuje, i specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <p><u>Uwaga</u> Punkt ML1. nie ma zastosowania do:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. broni palnej specjalnie zaprojektowanej do amunicji szkolno-treningowej, która to broń nie jest zdolna do wystrzeliwania pocisku; b. broni palnej specjalnie zaprojektowanej do wystrzeliwania pocisków kierowanych przewodowo nie posiadających wysokoenergetycznego materiału wybuchowego lub łączności o zasięgu mniejszym lub równym 500 m; c. broni wykorzystującej amunicję z bocznym zapłonem oraz uniemożliwiającej prowadzenie ognia w sposób w pełni automatyczny; d. „broni palnej pozbawionej cech użytkowych”. <p>a. karabiny i broń kombinowana, broń ręczna, karabiny maszynowe, pistolety maszynowe i broń wielolufowa;</p> <p><u>Uwaga</u> Podpunkt ML1.a nie ma zastosowania do:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. karabinów i broni kombinowanej wyprodukowanych przed rokiem 1938; b. reprodukcji karabinów i broni mającej przynajmniej jedną lufę gładką, których oryginały zostały wyprodukowane przed rokiem 1890; c. broni ręcznej, broni wielolufowej i karabinów maszynowych wyprodukowanych przed rokiem 1890, i ich reprodukcji; d. karabinów lub broni ręcznej zaprojektowanych specjalnie do wystrzeliwania pocisku inercyjnego za pomocą sprężonego powietrza lub CO₂. e. broń ręczna zaprojektowana specjalnie do następujących celów: <ul style="list-style-type: none"> 1. uboju zwierząt domowych; lub 2. czasowego usypiania zwierząt.
---------	--

▼ **M11**

ML ⁽¹⁾ 1	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>b. broń gładkolufowa, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. broń gładkolufowa zaprojektowana specjalnie do celów wojskowych; 2. inna broń gładkolufowa, jak następuje: <ol style="list-style-type: none"> a. broń w pełni automatyczna; b. broń półautomatyczna lub nieautomatyczna z przesuwym łozem (ang. <i>pump-action</i>); <p><i>Uwaga</i> Podpunkt ML1.b.2. nie ma zastosowania do broni zaprojektowanej specjalnie do wyrzeliwania bezwładnego pocisku za pomocą sprężonego powietrza lub CO₂.</p> <p><i>Uwaga</i> Podpunkt ML1.b nie ma zastosowania do:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. broni gładkolufowej wyprodukowanej przed rokiem 1938; b. reprodukcji broni gładkolufowej, której oryginały zostały wyprodukowane przed rokiem 1890; c. myśliwskiej i sportowej broni gładkolufowej. Broń tego typu nie może być specjalnie zaprojektowana do celów wojskowych lub umożliwiać prowadzenia ognia w sposób w pełni automatyczny; d. broni gładkolufowej zaprojektowanej specjalnie do następujących celów: <ol style="list-style-type: none"> 1. uboju zwierząt domowych; 2. czasowego usypiania zwierząt; 3. testów sejsmicznych; 4. odpalania pocisków przemysłowych; lub 5. zaburzania działania improwizowanych urządzeń wybuchowych (<i>Improvised Explosive Devices – IED</i>). <p><i>Nb.</i> W odniesieniu do zaburzaczy zob. ppkt ML4. i pozycja 1A006 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p> <p>c. broń wykorzystująca amunicję bezłuskową;</p> <p>d. akcesoria przeznaczone do broni określonej w ML.1.a, ML1.b lub ML1.c, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oddzielane magazynki nabojów; 2. Urządzenia do tłumienia lub wyciszania dźwięku; 3. Specjalne uchwyty mocujące do broni; 4. Tłumiki ognia; 5. Celowniki optyczne z elektronicznym przetwarzaniem obrazu; 6. Celowniki optyczne specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych.
---------------------	--

▼ **M11**

ML2

Broń gładkolufowa o kalibrze 20 mm lub większym, inna broń i uzbrojenie o kalibrze większym od 12,7 mm (0,50 cala), miotacze specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych oraz wyposażenie, jak następuje i specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:

- a. broń lufowa, haubice, armaty, moździerz, broń przeciwpancerna, wyrzutnie pocisków, wojskowe miotacze ognia, działa, działa bezodrzutowe oraz broń gładkolufowa;

Uwaga 1 Podpunkt ML2.a. obejmuje strumiennice, urządzenia dozujące, zasobniki i inne specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe, stosowane do ciekłych ładunków miotających dla sprzętu określonego w podpunkcie ML2.a.

Uwaga 2 Podpunkt ML2.a. nie ma zastosowania do następujących rodzajów broni:

- a. karabinów, broni gładkolufowej i broni kombinowanej wyprodukowanych przed rokiem 1938;
- b. reprodukcji karabinów, broni gładkolufowej i broni kombinowanej, których oryginały zostały wyprodukowane przed rokiem 1890;
- c. broni strzeleckiej, haubic, armat i moździerzy wyprodukowanych przed rokiem 1890;
- d. myśliwskiej i sportowej broni gładkolufowej. Broń tego typu nie może być specjalnie zaprojektowana do celów wojskowych lub umożliwiać prowadzenia ognia w sposób w pełni automatyczny;
- e. broni gładkolufowej zaprojektowanej specjalnie do następujących celów:
 1. uboju zwierząt domowych;
 2. czasowego usypiania zwierząt;
 3. testów sejsmicznych;
 4. odpalania pocisków przemysłowych; lub
 5. zaburzania działania improwizowanych urządzeń wybuchowych (Improvised Explosive Devices –IED);

Nb. W odniesieniu do zaburzaczy zob. ppkt ML4. i pozycja 1A006 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.

- f. przenośnych wyrzutni pocisków specjalnie zaprojektowanych do wystrzeliwania pocisków kierowanych przewodowo nie posiadających wysokoenergetycznego materiału wybuchowego lub łączności o zasięgu mniejszym lub równym 500 m.

▼ **M11**

ML2	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>b. miotacze specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. miotacze nabojów dymnych; 2. miotacze nabojów gazowych; 3. miotacze materiałów pirotechnicznych; <p><i>Uwaga</i> Podpunkt ML2.b. nie ma zastosowania do pistoletów sygnałowych.</p> <p>c. akcesoria specjalnie zaprojektowane dla broni określonej w podpunkcie ML2.a., jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Celowniki optyczne specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych; 2. Urządzenia zmniejszające ślad; 3. Uchwyty mocujące; 4. Oddzielane magazynki nabojów; <p>d. Niestosowane od roku 2019.</p>
ML3	<p>Amunicja i zapalniki, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <p>a. amunicja dla broni określonej w pozycjach ML1, ML2 lub ML12;</p> <p>b. zapalniki specjalnie zaprojektowane dla amunicji określonej w podpunkcie ML3.a.</p> <p><i>Uwaga 1</i> Specjalnie zaprojektowane elementy składowe określone w pozycji ML3 obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. wyroby z metali lub tworzyw sztucznych, takie jak kowadełka splotek, płaszcze pocisków, ogniwa nabojoye, pierścienie wiodące i metalowe elementy amunicji; b. urządzenia zabezpieczające i uzbrajające, zapalniki, czujniki i urządzenia inicjujące; c. źródła energii o wysokiej jednorazowej mocy wyjściowej; d. łuski spalające się; e. podpociski, wchodzące w skład pocisków kasetowych, tj. bomby, miny oraz pociski kierowane w końcowej fazie lotu.

▼ M11

ML3	<p>(ciąg dalszy)</p> <p><u>Uwaga 2</u> Podpunkt ML3.a. nie ma zastosowania do żadnego z poniższych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. amunicji ze zgwiazdkowaną łuską bez pocisku (amunicja ślepa); b. amunicji szkolno-treningowej z przewierconą łuską; c. innej amunicji ślepej oraz amunicji szkolno-treningowej nie zawierającej elementów przeznaczonych do amunicji ostrej; lub d. elementów specjalnie zaprojektowanych do amunicji ślepej lub amunicji szkolno-treningowej wyszczególnionych w niniejszej uwadze 2 w pkt a., b. lub c. <p><u>Uwaga 3</u> Podpunkt ML3.a. nie ma zastosowania do ładunków specjalnie zaprojektowanych w następujących celach:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. sygnalizacji; b. odstraszania ptactwa; lub c. zapalania flar gazowych na szybach naftowych.
ML4	<p>Bomby, torpedy, rakiety, pociski kierowane, inne urządzenia i ładunki wybuchowe oraz związane z nimi wyposażenie i akcesoria, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <p><u>Nb.1</u> Sprzęt naprowadzania i nawigacji – zob. pozycja ML11.</p> <p><u>Nb.2</u> Lotnicze systemy ochrony przed raketami (Aircraft Missile Protection Systems – AMPS) – zob. podpunkt ML4.c.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. bomby, torpedy, granaty, naboje dymne, rakiety, miny, pociski, bomby głębinowe, ładunki, urządzenia burzące, zestawy burzące, urządzenia zawierające „materiały pirotechniczne”, ładunki i środki pozoracji (tj. sprzęt symulujący cechy wymienionych środków bojowych), zaprojektowane specjalnie do celów wojskowych; <p><u>Uwaga</u> Podpunkt ML4.a. obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. granaty dymne, bomby wypełnione napalmem, bomby zapalające oraz urządzenia wybuchowe; b. dysze pocisków lub raket oraz osłony czołowe nosicieli powtórnego użytku; <ul style="list-style-type: none"> b. sprzęt mający wszystkie z wymienionych poniżej cech charakterystycznych: <ul style="list-style-type: none"> 1. specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych; oraz 2. jest specjalnie zaprojektowany do 'czynności' związanych z którymkolwiek z poniższych elementów: <ul style="list-style-type: none"> a. obiektami określonymi w podpunkcie ML4.a.; lub b. improwizowanymi urządzeniami wybuchowymi (Improvised Explosive Devices – IED).

▼ M11

ML4

b. 2. (ciąg dalszy)

Uwaga techniczna:

Do celów podpunktu ML4.b.2. „czynności” odnoszą się do obsługi, wystrzeliwania, kładzenia, sterowania, rozładowywania, detonowania, aktywacji, zasilania o jednorazowym działaniu, pozorowania, zagłuszania, trałowania, wykrywania, rozrywania lub likwidowania.

Uwaga 1 Podpunkt ML4.b. obejmuje:

- a. *ruchomy sprzęt do skraplania gazu o wydajności dziennej 1 000 kg lub więcej gazu w postaci płynnej;*
- b. *pływający przewód elektryczny nadający się do trałowania min magnetycznych.*

Uwaga 2 *Podpunkt ML4.b. nie ma zastosowania do urządzeń ręcznych, ograniczonych projektowo jedynie do wykrywania obiektów metalowych i niebędących w stanie odróżnić min od innych metalowych obiektów.*

c. *lotnicze systemy ochrony przed raketami (Aircraft Missile Protection Systems – AMPS).*

Uwaga *Podpunkt ML4.c. nie ma zastosowania do urządzeń AMPS posiadających wszystkie z wymienionych poniżej elementów:*

- a. *którykolwiek z następujących czujników ostrzegających o raketach:*
 - 1. *czujniki pasywne o reakcji w zakresie 100–400 nm; lub*
 - 2. *aktywne dopplerowskie czujniki ostrzegające o raketach;*
- b. *systemy wyrzucania środków przeciwdziałających;*
- c. *flary wysyłające zarówno sygnał widzialny, jak i sygnał w podczerwieni w celu dezorientacji pocisków ziemia-powietrze; oraz*
- d. *są instalowane w „cywilnych statkach powietrznych” i mają wszystkie wymienione poniżej cechy charakterystyczne:*
 - 1. *urządzenie AMPS może działać wyłącznie w określonym „cywilnym statku powietrznym”, w którym zainstalowano dany AMPS i w stosunku do którego wydano którykolwiek z następujących dokumentów:*
 - a. *cywilny certyfikat typu wydany przez organy lotnictwa cywilnego co najmniej jednego państwa członkowskiego UE lub państwa uczestniczącego w porozumieniu z Wasseenaar; lub*
 - b. *równoważny dokument uznany przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO);*

▼ **M11**

ML4	<p>c. <u>Uwaga</u> d. (<i>ciąg dalszy</i>)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. urządzenie AMPS jest zabezpieczone przed nieuprawnionym dostępem do „oprogramowania”; oraz 3. urządzenie AMPS posiada aktywny mechanizm, który powoduje zaprzestanie działania systemu po usunięciu go z „cywilnego statku powietrznego”, w którym został zainstalowany.
ML5	<p>Sprzęt kierowania ogniem oraz sprzęt do ostrzegania i alarmowania, a także powiązane z nimi systemy oraz sprzęt testowania, strojenia i zakłócania, jak następuje, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, a także specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe i wyposażenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. celowniki, przeliczniki, sprzęt naprowadzania uzbrojenia oraz systemy sterowania uzbrojeniem; b. inny sprzęt do kierowania ogniem, sprzęt do ostrzegania i alarmowania, a także powiązane z nimi systemy, jak następuje: <ol style="list-style-type: none"> 1. systemy wykrywania, oznaczania celów, pomiaru odległości, obserwacji lub śledzenia celów; 2. wyposażenie wykorzystywane do wykrywania, rozpoznawania lub identyfikacji; 3. wyposażenie wykorzystywane do scalania danych lub integracji czujników; c. sprzęt do przeciwdziałania, wykorzystywany przeciwko urządzeniom określonym w podpunkcie ML5.a. lub ML5.b.; <p><u>Uwaga</u> Do celów podpunktu ML5.c. sprzęt zakłócający obejmuje sprzęt do wykrywania.</p> <ol style="list-style-type: none"> d. sprzęt do strojenia lub testowania w warunkach polowych, specjalnie zaprojektowany dla urządzeń określonych w podpunkcie ML5.a., ML5.b. lub ML5.c.
ML6	<p>Pojazdy naziemne i ich elementy składowe, jak następuje:</p> <p><u>Nb.</u> Sprzęt naprowadzania i nawigacji – zob. pozycja ML11.</p> <ol style="list-style-type: none"> a. pojazdy naziemne oraz ich elementy składowe, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych; <p><u>Uwaga 1</u> Podpunkt ML6.a. obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. czołgi i inne uzbrojone pojazdy wojskowe oraz pojazdy wojskowe wyposażone w uchwyty na broń, sprzęt do kładzenia min lub wystrzeliwania amunicji określonej w pozycji ML4; b. pojazdy opancerzone; c. pojazdy pływające lub zdolne do pokonywania w bród głębokich przeszkód wodnych;

▼ M11

ML6

a. Uwaga 1 (ciąg dalszy)

- d. pojazdy ratownictwa technicznego, holujące, do przewozu amunicji i systemów uzbrojenia oraz związane z nimi sprzęt do prac załadowniczo-wyładowczych;
- e. przyczepy.

Uwaga 2 Modyfikacja pojazdu naziemnego do celów wojskowych określona w podpunkcie ML6.a. obejmuje zmiany konstrukcyjne, elektryczne lub mechaniczne, związane z wyposażeniem go w co najmniej jeden z elementów składowych specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych. Do takich elementów składowych zalicza się:

- a. okładziny opon ogumienia pneumatycznego, specjalnie zaprojektowane jako kuloodporne;
- b. opancerzenie kluczowych elementów pojazdu (np. zbiorników paliwa, kabiny);
- c. specjalne wzmocnienia lub uchwyty do mocowania broni;
- d. zaciemnienie oświetlenia pojazdu;

b. inne pojazdy naziemne i ich elementy składowe, jak następuje:

1. pojazdy posiadające wszystkie poniższe cechy:

- a. wyprodukowane lub wyposażone w materiały lub elementy składowe zapewniające III lub wyższy poziom ochrony przeciwbalistycznej (zgodnie z NIJ (?) 0108.01, wrzesień 1985 r., lub „porównywalnymi normami”);
- b. przenoszenie napędu zapewniające napęd równocześnie kołom przednim i tylnym, w tym w pojazdach posiadających dodatkowe koła do celów nośnych, także napędzanych silnikiem;
- c. dopuszczalna masa całkowita pojazdu (GVWR) ponad 4 500 kg; oraz
- d. zaprojektowane lub zmodyfikowane do jazdy terenowej;

2. elementy składowe posiadające wszystkie poniższe cechy:

- a. specjalnie zaprojektowane dla pojazdów określonych w podpunkcie ML6.b.1.; oraz
- b. zapewniające III lub wyższy poziom ochrony przeciwbalistycznej (zgodnie z NIJ 0108.01, wrzesień 1985 r.) lub „porównywalnymi normami”.

Nb. Zob. także podpunkt ML13.a.

Uwaga 1 Pozycja ML6 nie ma zastosowania do pojazdów cywilnych zaprojektowanych lub zmodyfikowanych do przewozu pieniędzy lub kosztowności.

▼ **M11**

ML6	<p>b. <i>(ciąg dalszy)</i></p> <p><i>Uwaga 2</i> Pozycja ML6 nie ma zastosowania do pojazdów spełniających wszystkie poniższe kryteria:</p> <p>a. zostały wyprodukowane przed rokiem 1946;</p> <p>b. nie zawierają elementów wyszczególnionych w niniejszym załączniku i wyprodukowanych po roku 1945 z wyjątkiem reprodukcji oryginalnych elementów składowych lub akcesoriów danego pojazdu; oraz</p> <p>c. w ich skład nie wchodzi broń wyszczególniona w ML1., ML2. lub ML4., chyba że broń taka jest niezdadna do użytku i do wystrzelenia pocisku.</p>
ML7	<p>Środki chemiczne, „środki biologiczne”, „środki rozpraszania tłumy”, materiały radioaktywne oraz związane z nimi sprzęt, elementy składowe i materiały, jak następuje:</p> <p>a. „środki biologiczne” lub materiały radioaktywne wyselekcjonowane lub zmodyfikowane w celu zwiększenia skuteczności w powodowaniu strat wśród ludzi lub zwierząt, powodowania degradacji sprzętu lub strat w płonach lub środowisku;</p> <p>b. bojowe środki trujące (BST) obejmujące:</p> <p>1. bojowe środki paralityczno-drgawkowe:</p> <p>a. O-alkilo (równe lub mniejsze niż C₁₀, łącznie z cykloalkilo) alkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) fluorofosfoniany, takie jak:</p> <p>sarin (GB): O-izopropylometylofluorofosfonian (CAS 107-44-8); oraz</p> <p>soman (GD): O-pinakolinometylofluorofosfonian (CAS 96-64-0);</p> <p>b. O-alkilo (równe lub mniejsze niż C₁₀, łącznie z cykloalkilo) N,N-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) amidocyjanofosforany, takie jak:</p> <p>tabun (GA): O-etylo(N,N-dimetylo)amidocyjanofosforan (CAS 77-81-6);</p> <p>c. O-alkilo (H lub równe lub mniejsze niż C₁₀, łącznie z cykloalkilo), S-2-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) aminoetyloalkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) tiofosfoniany oraz odpowiadające im alkilowane lub protonowane sole, takie jak:</p> <p>VX: O-etylo S-(2-diizopropylaminoetylo) metylotiofosfonian (CAS 50782-69-9);</p>

▼ M11

ML7

b. (*ciąg dalszy*)

2. bojowe środki parzące:

a. iperyty siarkowe, takie jak:

1. sulfid 2-chloroetylochlorometylowy (CAS 2625-76-5);
2. sulfid bis (2-chloroetylowy) (CAS 505-60-2);
3. bis (2-chloroetylotio)metan (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-chloroetylotio)etan (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-chloroetylotio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-chloroetylotio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-chloroetylotio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
8. eter bis (2-chloroetylotiometylowy) (CAS 63918-90-1);
9. eter bis (2-chloroetylotioetylowy) (iperyt tlenowy) (CAS 63918-89-8);

b. luizyty, takie jak:

1. (2-chlorowinylo)dichloroarsyna (CAS 541-25-3)
2. tris (2-chlorowinylo)arsyna (CAS 40334-70-1);
3. bis (2-chlorowinylo)chloroarsyna (CAS 40334-69-8);

c. iperyty azotowe, takie jak:

1. HN1: bis (2-chloroetylo)etyloamina (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-chloroetylo)metyloamina (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris (2-chloroetylo)amina (CAS 555-77-1);

3. bojowe środki obezwładniające, takie jak:

- a. 3-chinuklidylobenzylan (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. bojowe defolianty, takie jak:

- a. 2-chloro-4-fluorofenoksyoctan butylu (LNF);
- b. kwas 2,4,5-trichlorofenoksyoctowy (CAS 93-76-5), zmieszany z kwasem 2,4-dichlorofenoksyoctowym (CAS 94-75-7) (oranż (CAS 39277-47-9));

▼ M11

ML7	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>c. dwuskładnikowe oraz kluczowe prekursory BST, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. difluorki alkilo- (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) fosfonowe, takie jak: <ul style="list-style-type: none"> DF: difluorek metylofosfonowy (CAS 676-99-3); 2. O-alkilo (H lub równe lub mniejsze niż C₁₀, łącznie z cykloalkilo), O-2-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-)aminoetyloalkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) tiofosfoniany oraz odpowiadające im alkilowane lub protonowane sole, takie jak: <ul style="list-style-type: none"> QL: O-etylo- O-2-di-izopropyloaminoetylometylofosfinian (CAS 57856-11-8); 3. chlorosarin: O-izopropylometylochlorofosfonian (CAS 1445-76-7); 4. chlorosoman: O-pinakolinometylochlorofosfonian (CAS 7040-57-5); <p>d. „środki rozpraszania tłumu”, chemikalia zawierające składnik czynny, a także ich kombinacje, włączając w to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. α-bromobenzenoacetonitryl (cyjanek bromobenzylu) (CA) (CAS 5798-79-8); 2. dinitryl [(2-chlorofenylo)metyleno]propanu, (O-chlorobenzylidenomalanonitryl) (CS) (CAS 2698-41-1); 3. 2-chloro-1-fenyletanon, chlorek fenylacylu (ω-chloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4); 4. dibenzo-(b,f)-1,4-oksazepina (CR) (CAS 257-07-8); 5. 10-chloro-5, 10-dihydrofenarsazyna, (chlorek fenarsazyny), (adamsyt), (DM) (CAS 578-94-9); 6. N-nonanoilomorfolina (MPA) (CAS 5299-64-9); <p><u>Uwaga 1</u> Podpunkt ML7.d. nie ma zastosowania do „środków rozpraszania tłumu”, pakowanych indywidualnie, przeznaczonych do samoobrony.</p> <p><u>Uwaga 2</u> Podpunkt ML7.d. nie ma zastosowania do chemikaliów zawierających składnik czynny, a także ich kombinacji, zidentyfikowanych i pakowanych do celów produkcji żywności lub do celów medycznych.</p>
-----	---

▼ **M11**

ML7

(ciąg dalszy)

e. sprzęt, specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, zaprojektowany lub zmodyfikowany do rozprzestrzeniania jakiegokolwiek z niżej wymienionych materiałów oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe:

1. materiały lub środki określone w podpunkcie ML7.a., ML7.b. lub ML7.d.; lub
2. chemiczne środki bojowe, wytworzone na bazie prekursorów określonych w podpunkcie ML7.c.;

f. sprzęt ochronny i odkażający specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, elementy składowe i mieszaniny chemiczne, jak następuje:

1. sprzęt zaprojektowany lub zmodyfikowany do ochrony przed materiałami określonymi w podpunktach ML7.a., ML7.b. lub ML7.d., oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe;
2. sprzęt zaprojektowany lub zmodyfikowany do odkażania obiektów skażonych środkami określonymi w podpunkcie ML7.a. lub ML7.b., oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe;
3. mieszaniny chemiczne specjalnie opracowane lub przystosowane do odkażania obiektów skażonych środkami określonymi w podpunkcie ML7.a. lub ML7.b.;

Uwaga Podpunkt ML7.f.1. obejmuje:

- a. instalacje do uzdatniania powietrza, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do pracy w warunkach występowania skażeń promieniotwórczych, biologicznych lub chemicznych;
- b. odzież ochronną.

Nb. Cywilne maski przeciwgazowe, wyposażenie ochronne i odkażające – zob. także pozycja 1A004 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.

g. sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, zaprojektowany lub zmodyfikowany do wykrywania lub identyfikacji materiałów określonych w podpunktach ML7.a., ML7.b. lub ML7.d. oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe;

Uwaga Podpunkt ML7.g. nie ma zastosowania do osobistych dozymetrów promieniowania jonizującego.

Nb. Zob. także pozycja 1A004 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.

▼ M11

ML7

(ciąg dalszy)

- h. „biopolimery” specjalnie zaprojektowane lub przetworzone w celu wykrywania lub identyfikacji BST określonych w podpunkcie ML7.b. oraz kultury specyficznych komórek wykorzystywanych do ich produkcji;
- i. „biokatalizatory” wykorzystywane do odkażania lub rozkładu BST oraz ich systemy biologiczne, jak następuje:
1. „biokatalizatory” specjalnie zaprojektowane do odkażania lub rozkładu BST określonych w podpunkcie ML7.b. i wynikające z ukierunkowanej selekcji laboratoryjnej lub manipulacji genetycznej systemów biologicznych;
 2. systemy biologiczne zawierające informację genetyczną specyficzną dla produkcji „biokatalizatorów” określonych w podpunkcie ML7.i.1., jak następuje:
 - a. „wektory ekspresji”;
 - b. wirusy;
 - c. kultury komórkowe.

Uwaga 1 Podpunkty ML7.b. i ML7.d. nie mają zastosowania do następujących substancji:

- a. chlorocyjan (CAS 506-77-4). Zob. pozycja 1C450.a.5. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE;
- b. kwas cyjanowodorowy (CAS 74-90-8);
- c. chlor (CAS 7782-50-5);
- d. chlorek karbonylu (fosgeny) (CAS 75-44-5). Zob. pozycja 1C450.a.4. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE;
- e. difosgen (chloromrówczan trichlorometylu) (CAS 503-38-8);
- f. niestosowany od roku 2004;
- g. bromek ksylilu, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. bromek benzylu (CAS 100-39-0);
- i. jodek benzylu (CAS 620-05-3);
- j. bromoaceton (CAS 598-31-2);
- k. bromek cyjanu (CAS 506-68-3);
- l. bromometyloetyloketon (CAS 816-40-0);
- m. chloroaceton (CAS 78-95-5);
- n. jodoocetan etylu (CAS 623-48-3);
- o. jodoaceton (CAS 3019-04-3);
- p. chloropikryna (CAS 76-06-2). Zob. pozycja 1C450.a.7. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.

▼ M11

ML7	<p>(ciąg dalszy)</p> <p><u>Uwaga 2</u> Kultury komórkowe i systemy biologiczne wyszczególnione w podpunktach ML7.h i ML7.i.2. są szczególne i podpunkty te nie mają zastosowania do komórek lub systemów biologicznych wykorzystywanych do celów cywilnych, takich jak rolne, farmaceutyczne, medyczne, weterynaryjne, środowiskowe, gospodarki odpadami lub przemysłu spożywczego.</p>
ML8	<p>„Materiały wysokoenergetyczne” oraz substancje pokrewne, jak następuje:</p> <p><u>Nb.1</u> Zob. także: pozycja 1C011 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE. Nb.2</p> <p><u>Nb.2</u> Ładunki i urządzenia wybuchowe – zob. także: pozycja ML4 oraz pozycja 1A008 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p> <p><u>Uwagi techniczne:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Do celów pozycji ML8, z wyłączeniem ML8.c.11. i ML8.c.12., termin 'mieszanina' rozumie się przez połączenie dwóch lub większej liczby substancji, z których co najmniej jedna została wymieniona w podpunktach pozycji ML8. 2. Każda substancja wymieniona w podpunktach pozycji ML8 jest objęta niniejszym wykazem, nawet gdy jest ona wykorzystywana w zastosowaniu innym niż wskazane. (np. TAGN jest w przeważającej mierze używany jako materiał wybuchowy, lecz może być także użyty jako paliwo lub utleniacz). 3. Do celów pozycji ML8, za rozmiar cząstek uważa się średnią średnicę cząstek w ujęciu wagowym lub objętościowym. Do próbkowania i określania rozmiaru cząstek stosowane będą normy międzynarodowe lub równoważne krajowe. <p>a. „materiały wybuchowe” oraz ich 'mieszaniny', jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan lub 1-tlenek 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazanu) (CAS 97096-78-1); 2. BNCP (nadchloran cis-bis(5-nitrotetraazolato) tetraaminy kobaltu (III)) (CAS 117412-28-9); 3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroksan lub 1-tlenek 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazanu) (CAS 117907-74-1); 4. CL-20 (HNIW lub heksanitroheksaazowurcytan) (CAS 135285-90-4); klatraty CL-20 (zob. także ich „prekursory” w podpunkcie ML8.g.3. i ML8.g.4.); 5. CP (nadchloran 2-(5-cyjanotetrazolato) pentaaminy kobaltu (III)) (CAS 70247-32-4); 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylen, FOX-7) (CAS 145250-81-3); 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6); 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazyna);

▼ **M11**

ML8

- a. (*ciąg dalszy*)
9. DDPO (1-tlenek 2,6-diamino-3,5-dinitropirazyiny, PZO) (CAS 194486-77-6);
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobenzofenyl lub dipikramid) (CAS 17215-44-0);
 11. DNGU (DINGU lub dinitroglukoluryl) (CAS 55510-04-8);
 12. furazany, jak następuje:
 - a. DAAOF (DAAF, DAAFox lub diaminoazoksyfurazan);
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
 13. HMX i jego związki pochodne (zob. także ich „prekursory” w podpunkcie ML8.g.5.), jak następuje:
 - a. HMX (cyklotetrametylenotetranitroamina, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazyna, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktan, oktogen) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoroaminowane analogi HMX;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo-[3,3,0]-oktano-3, tetranitrosemiglikouryl lub keto-bicyklo HMX) (CAS 130256-72-3);
 14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
 15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
 16. imidazole, jak następuje:
 - a. BNNII (oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e. PTIA (1-pikrylo-2,4,5-trinitroimidazol);
 17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylenohydrazyna);
 18. NTO (ONTA lub 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
 19. polinitrokubany o ponad czterech grupach nitrowych;
 20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropirydyna) (CAS 38082-89-2);
 21. RDX i jego pochodne, jak następuje:
 - a. RDX (cyklotrimetylenotritroamina, cyklo-nit; T4, heksahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazyna, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazo-cykloheksan, heksogen) (CAS 121-82-4);
 - b. keto-RDX (K-6 lub 2,4,6-trinitro-2,4,6-triaza-cykloheksanon) (CAS 115029-35-1);

▼M11

ML8

- a. (ciąg dalszy)
22. TAGN (azotan triaminoguanidyny) (CAS 4000-16-2);
 23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (zob. także jego „prekursory” w podpunkcie ML8.g.7.);
 24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamino) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
 25. tetrazole, jak następuje:
 - a. NTAT (nitrotriazoloaminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
 26. tetryl (trinitrofenylometylonitroamina) (CAS 479-45-8);
 27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalina) (CAS 135877-16-6) (zob. także jej „prekursory” w podpunkcie ML8.g.6.);
 28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetydyna) (CAS 97645-24-4) (zob. także jej „prekursory” w podpunkcie ML8.g.2.);
 29. TNGU (SORGUYL lub tetranitroglikoluryl) (CAS 55510-03-7);
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pirydazyno[4,5-d]pirydazyna) (CAS 229176-04-9);
 31. triazyny, jak następuje:
 - a. DNAM (2-tleno-4,6-dinitroamino-s-triazyna) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahydro-1,3,5-triazyna) (CAS 130400-13-4);
 32. triazole, jak następuje:
 - a. 5-azydo-2-nitrotriazol;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazyno-1,2,4-triazolodinitroamid) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazolo]amina);
 - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
 - g. nie stosowany od 2010 r.;
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-3,5-dinitrotriazol);
 - i. PDNT (1-pikrylo-3,5-dinitrotriazol);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
 33. „materiały wybuchowe”, niewyszczególnione w podpunkcie ML8.a., posiadające którąkolwiek z następujących cech:
 - a. prędkość detonacji przekraczająca 8 700 m/s, dla największej gęstości; lub
 - b. ciśnienie detonacji przekraczające 34 GPa (340 kilobarów);

▼ **M11**

ML8

a. *(ciąg dalszy)*

34. niestosowany od roku 2013;
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazainzowurcytan);
37. GUDN (dinitroamid guanylomocznika) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. tetrazyny, jak następuje:
 - a. BTAT (bis(2,2,2-trinitroetylo)-3,6-diaminotetrazyna);
 - b. LAX-112 (1,4-ditlenek 3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazyny);
39. energetyczne materiały jonowe o punkcie topnienia między 343 K (70 °C) a 373 K (100 °C) oraz o prędkości detonacji przekraczającej 6 800 m/s lub ciśnieniu detonacji przekraczającym 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN (bis(2,2,2-trinitroetylo)-nitroamina) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (1,3-ditlenek 5,6-(3',4'-furazano)-1,2,3,4-tetrazyny);
42. EDNA (Etylenodinitramina) (CAS 505-71-5);
43. TKX-50 (Dihydroksylamonium 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolat);

Uwaga ML8.a. obejmuje 'wybuchowe kokryształy'.

Uwaga techniczna

'Wybuchowy kokryształ' jest materiałem stałym składającym się z uporządkowanego trójwymiarowego ułożenia dwóch lub większej liczby cząsteczek wybuchowych, z których co najmniej jedną określono w podpunkcie ML8.a.

b. „materiały miotające”, jak następuje:

1. każdy stały „materiał miotający”, o teoretycznym czasie trwania impulsu właściwego (w warunkach normalnych) przekraczającym:
 - a. 240 sekund dla „materiału miotającego” nie zawierającego proszków metali, nie zawierającego fluorowców;
 - b. 250 sekund dla „materiału miotającego” nie zawierającego proszków metali, zawierającego fluorowce; lub
 - c. 260 sekund dla „materiału miotającego” zawierającego proszki metali;
2. niestosowany od roku 2013;
3. „materiały miotające” o ciepłe spalania ponad 1 200 kJ/kg;
4. „materiały miotające”, utrzymujące w stanie ustalonym szybkość spalania liniowego ponad 38 mm/s w warunkach normalnych (mierzone podczas ciągłego spalania pojedynczej próbki) ciśnienia początkowego 6,89 MPa (68,9 barów) i temperatury 294 K (21 °C);

▼ M11

ML8	<p>b. <i>(ciąg dalszy)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. modyfikowane elastomerami dwuskładnikowe (EMCDB) „materiały miotające” o rozciągliwości, podczas działania maksymalnych naprężeń, przekraczającej 5% w temperaturze 233 K (-40 °C); 6. jakiegokolwiek „materiały miotające” zawierające substancje wyszczególnione w podpunkcie ML8.a.; 7. „materiały miotające” niewyszczególnione w innych pozycjach niniejszego załącznika, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych; <p>c. „materiały pirotechniczne”, paliwa, substancje pokrewne, jak następuje, oraz ich 'mieszaniny':</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. paliwa „lotnicze” o składzie specjalnie opracowanym do celów wojskowych; <ul style="list-style-type: none"> <i>Uwaga 1</i> Podpunkt 1 ML8.c.1 nie ma zastosowania do następujących paliw „lotniczych”: JP-4, JP-5 i JP-8. <i>Uwaga 2</i> Paliwa „lotnicze” określone w podpunkcie ML8.c.1. są produktami gotowymi, a nie ich składnikami. 2. glinian (wodorek glinu) (CAS 7784-21-6); 3. borowodory, jak następuje, i ich pochodne: <ol style="list-style-type: none"> a. karborany; b. homologi borowodorów, jak następuje: <ol style="list-style-type: none"> 1. dekaboran (14) (CAS 17702-41-9); 2. pentaboran (9) (CAS 19624-22-7); 3. pentaboran (11) (CAS 18433-84-6); 4. hydrazyna i jej pochodne, jak następuje (zob. także pochodne utleniających hydrazynę w podpunktach ML8.d.8. oraz ML8.d.9.): <ol style="list-style-type: none"> a. hydrazyna (CAS 302-01-2) w stężeniach przekraczających poziom 70 %; b. monometylohydrazyna (CAS 60-34-4); c. symetryczna dimetylohydrazyna (CAS 540-73-8); d. symetryczna dimetylohydrazyna (CAS 57-14-7); <ul style="list-style-type: none"> <i>Uwaga</i> Podpunkt ML8.c.4.a. nie ma zastosowania do 'mieszanin' hydrazynowych opracowanych w celach ochrony przeciwkorozyjnej 5. paliwa metaliczne, 'mieszaniny' paliwowe lub 'mieszaniny' „pirotechniczne” w postaci cząstek sferycznych, rozpylonych, sferoidalnych, płatków lub proszku, wytworzone z materiału składającego się, co najmniej w 99%, z dowolnej niżej wymienionej substancji: <ol style="list-style-type: none"> a. metale, jak następuje, i ich 'mieszaniny':
-----	---

▼ **M11**

ML8

c. 5. a. (*ciąg dalszy*)

1. beryl (CAS 7440-41-7) o rozmiarze cząstek poniżej 60 µm;
2. sproszkowane żelazo (CAS 7439-89-6) o rozmiarze cząstek 3 µm lub mniejszym, otrzymane drogą redukcji tlenku żelaza z wodorem;

b. 'mieszaniny', zawierające dowolny z niżej wymienionych składników:

1. cyrkon (CAS 7440-67-7), magnez (CAS 7439-95-4) lub ich stopy, o rozmiarze cząstek poniżej 60 µm; lub
2. paliwa borowodorowe (CAS 7440-42-8) lub karboranowe (CAS 12069-32-8) o czystości rzędu 85% lub wyższej i rozmiarze cząstek poniżej 60 µm;

Uwaga 1 Podpunkt ML8.c.5. ma zastosowanie do „materiałów wybuchowych” i paliw niezależnie od tego, czy te metale lub stopy są pokryte glinem, magnezem, cyrkonem lub berylem.

Uwaga 2 Podpunkt ML8.c.5.b. ma zastosowanie wyłącznie do paliw metalowych w postaciach cząstek, jeżeli są one mieszane z innymi substancjami, aby utworzyć 'mieszaninę' specjalnie opracowaną do celów wojskowych, np. zawiesiny „paliwa” ciekłego, „paliwa” stałe lub 'mieszaniny' „pirotechniczne”.

Uwaga 3 Podpunkt ML8.c.5.b.2. nie ma zastosowania do boru i węgla czteroboru wzbogaconego borem-10 (o całkowitej zawartości boru-10 większej lub równej 20%).

6. materiały wojskowe zawierające zagęstniki do paliw węglowodorowych specjalnie opracowane do użytku w miotaczach ognia lub amunicji zapalającej, takie jak stearyniany metali [np. oktal (CAS 637-12-7)] lub palmityniany metali;
7. nadchlorany, chlorany i chromiany w połączeniu ze sproszkowanym metalem lub innymi elementami składowymi paliw o wysokiej wartości energetycznej;
8. sferyczny lub sferoidalny proszek aluminiowy (CAS 7429-90-5) o rozmiarze cząstek 60 µm lub mniejszym i wytwarzany z materiału o zawartości glinu 99% lub większej;
9. podwoderek tytanu (TiH_n) o równoważniku stechiometrycznym n równym od 0,65 do 1,68;
10. paliwa ciekłe o wysokiej gęstości energetycznej nie objęte pkt ML8.c.1., jak następuje:

▼ **M11**

ML8

c. 10. (*ciąg dalszy*)

- a. paliwa mieszane składające się zarówno z paliw stałych, jak i ciekłych (np. zawiesina borowa), o gęstości energetycznej w ujęciu masowym wynoszącej 40 MJ/kg lub więcej;
- b. inne paliwa i dodatki do paliw o wysokiej gęstości energetycznej (np. kuban, roztwory jonowe, JP-7, JP-10), o gęstości energetycznej w ujęciu objętościowym wynoszącej 37,5 GJ na metr sześcienny lub więcej, mierzonej w temperaturze 293 K (20 °C) i przy ciśnieniu jednej atmosfery (101,325 kPa);

Uwaga Podpunkt ML8.c.10.b nie ma zastosowania do rafinowanych paliw kopalnych lub biopaliw lub paliw do silników certyfikowanych do użytku w lotnictwie cywilnym.

11. materiały „pirotechniczne” i piroforyczne, jak następuje:

- a. materiały „pirotechniczne” lub piroforyczne o recepturze zaprojektowanej specjalnie do celów zwiększania lub kontrolowania wytwarzania energii promienistej w dowolnym zakresie spektrum podczerwieni;
- b. mieszaniny magnezu, politetrafluoroetyleny (PTFE) i kopolimeru winilidenowo-difluorkowo-heksafluoropropylenowego (np. MTV);

12. mieszaniny paliw, mieszaniny „pirotechniczne” lub „materiały energetyczne” niewyszczególnione nigdzie indziej w ML8, mające wszystkie z poniższych cech:

- a. zawierają więcej niż 0,5% cząstek któregoś z poniższych:

1. glin;
2. beryl;
3. bor;
4. cyrkon;
5. magnez; lub
6. tytan;

- b. cząstki wyszczególnione w ML8.c.12.a. o rozmiarze mniejszym niż 200 nm w dowolnym kierunku; oraz

- c. cząstki wyszczególnione w ML8.c.12.a. o zawartości metalu wynoszącej 60 % lub więcej;

Uwaga Podpunkt ML8.c.12. obejmuje substancje termityczne:

▼ **M11**

ML8	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>d. utleniacze, jak następuje, oraz ich 'mieszaniny':</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ADN (dinitroamid amonowy lub SR 12) (CAS 140456-78-6); 2. AP (nadchloran amonowy) (CAS 7790-98-9); 3. związki składające się z fluoru i dowolnego z następujących składników: <ol style="list-style-type: none"> a. innych fluorowców; b. tlenu; lub c. azotu; <p><i>Uwaga 1</i> Podpunkt ML8.d.3. nie ma zastosowania do trifluorku chloru (CAS 7790-91-2).</p> <p><i>Uwaga 2</i> Podpunkt ML8.d.3. nie ma zastosowania do trifluorku azotu (CAS 7783-54-2) w jego gazowej postaci.</p> 4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidyna) (CAS 78246-06-7); 5. HAN (azotan hydroksyloamonu) (CAS 13465-08-2); 6. HAP (nadchloran hydroksyloamonu) (CAS 15588-62-2); 7. HNF (hydrazynonitroform) (CAS 20773-28-8); 8. azotan hydrazyny (CAS 37836-27-4); 9. nadchloran hydrazyny (CAS 27978-54-7); 10. płynne utleniacze składające się z inhibitowanego dymiącego na czerwono kwasu azotowego (IRFNA) (CAS 8007-58-7) lub zawierające tę substancję; <p><i>Uwaga</i> Podpunkt ML8.d.10 nie ma zastosowania do nieinhibitowanego dymiącego kwasu azotowego.</p> <p>e. spoiwa, plastyfikatory, monomery i polimery, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. AMMO (azydometylometyloksyetan i jego polimery) (CAS 90683-29-7) (zob. także ich „prekursory” w podpunkcie ML8.g.1.); 2. BAMO (3,3-bis(azydometylo)oksyetan i jego polimery) (CAS 17607-20-4) (zob. także ich „prekursory” w podpunkcie ML8.g.1.); 3. BDNPA (bis-(2,2-dinitropropylo)acetal) (CAS 5108-69-0); 4. BDNPF (bis-(2,2-dinitropropylo)formal) (CAS 5917-61-3); 5. BTTN (butanotriolotriazotan) (CAS 6659-60-5) (zob. także jego „prekursory” w podpunkcie ML8.g.8.);
-----	---

▼M11

ML8

e. (*ciąg dalszy*)

6. energetyczne monomery, plastyfikatory lub polimery, opracowane specjalnie do celów wojskowych i zawierające dowolny z niżej wymienionych składników:
 - a. grupy nitrowe;
 - b. grupy azydowe;
 - c. grupy azotanowe;
 - d. grupy nitrazowe; lub
 - e. grupy difluoroaminowe;
7. FAMA0 (3-difluoroaminometylo-3-azydometyloksentan) i jego polimery;
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetylo)-formal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentano-1,5 dioloformal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometylo-3-oksahptano-1,7-dioformal);
11. GAP (polimer azydku glicydu) (CAS 143178-24-9) i jego pochodne;
12. HTPB (polibutadien zakończony grupą hydroksylową) z funkcjonalnością hydroksylu równą lub większą od 2,2 i mniejszą lub równą 2,4, wartością hydroksylową poniżej 0,77 meq/g, lepkością w 30 °C poniżej 47 puazów (CAS 69102-90-5);
13. alkoholowe grupy funkcyjne poli(epichlorohydryna), o masie cząsteczkowej poniżej 10 000, jak następuje:
 - a. poli(epichlorohydrynodiol);
 - b. poli(epichlorohydrynotriol);
14. NENA-sy (składniki nitratoetylonitroaminy) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 oraz 85954-06-9);
15. PGN (poli-GLYN, azotan poliglicydyłu lub poli(azotanometylotlenek etylenu)) (CAS 27814-48-8);
16. poli-NIMMO (poli-azotanometylometyloksyetan) poli-NMMO lub poli (3-azotanometyl-3-metyloksyetan) (CAS 84051-81-0);
17. polinitroortowęglany;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksy]propan lub triswinyloksypropanowy związek addytywny) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazydometylo-2-metylo-1,2,3-triazol (izo-DAMTR);
20. PNO (poli(3-azotanooksetan));
21. TMETN (triazotan trimetyloletanu) (CAS 3032-55-1);

▼ **M11**

ML8

(ciąg dalszy)

f. „dodatki”, jak następuje:

1. zasadowy salicylan miedzi (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA (bis-(2-hydroksyetylo)glikolamid) (CAS 17409-41-5);
3. BNO (tlenek butadienonitrylu);
4. pochodne ferrocenu, jak następuje:
 - a. butacen (CAS 125856-62-4);
 - b. katocen (2,2-bis-etyloferrocenylopropan) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferrocenowe kwasy karboksylowe i estry ferrocenowych kwasów karboksylowych;
 - d. n-butylo-ferrocen (CAS 31904-29-7);
 - e. inne addytywne pochodne polimerów ferrocenu niewyszczególnione gdzie indziej w ML8.f.4. ;
 - f. etylo-ferrocen (CAS 1273-89-8);
 - g. propylo-ferrocen;
 - h. pentylo-ferrocen (CAS 1274-00-6);
 - i. dicyklopentylo-ferrocen;
 - j. dicycloheksylo-ferrocen;
 - k. dietylo-ferrocen (CAS 1273-97-8);
 - l. dipropylo-ferrocen;
 - m. dibutylo-ferrocen (CAS 1274-08-4);
 - n. diheksylo-ferrocen (CAS 93894-59-8);
 - o. acetylo-ferrocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetylo ferrocen (CAS 1273-94-5);
5. betarezorcylan ołowiu (CAS 20936-32-7) lub betarezorcylan miedzi (CAS 70983-44-7);
6. cytrynian ołowiu (CAS 14450-60-3);
7. chelaty ołowiowo-miedziowe beta-rezorcylanu lub salicylanów (CAS 68411-07-4);
8. maleinian ołowiu (CAS 19136-34-6);
9. salicylan ołowiu (CAS 15748-73-9);
10. metacynian ołowiu (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tlenek tris-1-(2-metylo)azyrydnylofosfiny) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (tlenek bis-(2-metyloazyrydnylo) 2-(2-hydroksypropanoksy) propyloaminofosfiny); i inne pochodne MAPO;

▼ M11

ML8	<p>f. (<i>ciąg dalszy</i>)</p> <p>12. metyl BAPO (tlenek fosforu bis-(2-metyloazyrydynylo) metylaminy) (CAS 85068-72-0);</p> <p>13. N-metylo-p-nitroanilina (CAS 100-15-2);</p> <p>14. 3-nitroaza-1,5-pentano diizocyjanian (CAS 7406-61-9);</p> <p>15. organiczno-metaliczne czynniki sprzęgające, jak następuje:</p> <p>a. neopentylo[diallilo]oksy, tri[dioktylo]-fosforanotytanian (CAS 103850-22-2); znany także jako tytan IV, 2,2[bis-2-propenolatometylo, butanolato, tris-(dioktylo)-fosforan] (CAS 110438-25-0); lub LICA 12 (CAS 103850-22-2);</p> <p>b. tytan IV, [(2-propenolato-1)metylo, n-propenolatometylo] butanolato-1, tris-[dioktylo] pirofosforan; lub KR3538;</p> <p>c. tytan IV, [(2-propenolato-1)metylo, n-propenolatometylo] butanolato-1, tris-(dioktylo) fosforan;</p> <p>16. tlenek policyjanodifluoroaminoetyleny;</p> <p>17. środki wiążące, jak następuje:</p> <p>a. 1,1R,1S-trimezoilo-tris(2-etylazzyrydyna) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);</p> <p>b. wielofunkcyjne amidy azyrydyny o rdzeniowych strukturach izoftalowych, trimestycznych, izocyjanurowych lub trimetyloadypowych mające również grupę 2-metylowo lub 2-etylowo azyrydynową;</p> <p><u>Uwaga</u> ppkt ML.8.f.17.b. obejmuje:</p> <p>a. 1,1H-izoftaloilo-bis(2-metylazzyrydynę)(HX-752) (CAS 7652-64-4);</p> <p>b. 2,4,6-tris(2-etylo-1-azyrydynylo)-1,3,5-triazynę (HX-874) (CAS 18924-91-9);</p> <p>c. 1,1'-trimetyladypoilo-bis(2-etylazzyrydynę) (HX-877) (CAS 71463-62-2).</p> <p>18. propylenoimina, 2-metyloazyrydyna (CAS 75-55-8);</p> <p>19. bardzo drobny tlenek żelaza (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) o powierzchni właściwej większej niż 250 m²/g oraz przeciętnym rozmiarze cząstek 3,0 nm lub mniejszym;</p> <p>20. TEPAN (tetraetylenopentaaminoakrylonitryl) (CAS 68412-45-3); cyjanoetylowana poliamina i jej sole;</p> <p>21. TEPANOL (tetraetylenopentaaminoakrylonitryloglicydol) (CAS 68412-46-4); cyjanoetylowana poliamina z podstawnikiem glicydolowym i jej sole;</p> <p>22. TPB (trifenylobizmut) (CAS 603-33-8);</p> <p>23. TEPB (tris (etoksyfenylobizmut)) (CAS 90591-48-3);</p>
-----	--

▼ **M11**

ML8	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>g. „prekursory”, jak następuje:</p> <p><i>Nb.</i> W podpunkcie ML8.g. występują odnośniki do określonych „materiałów wysokoenergetycznych” wytwarzanych z poniższych substancji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BCMO (3,3-bis(chlorometylo)oksyetan) (CAS 78-71-7); (zob. także podpunkty ML8.e.1. oraz e.2.; 2. sól dinitroazetyldyno-t-butylu (CAS 125735-38-8) (zob. także podpunkt ML8.a.28.); 3. pochodne heksaazaizowurcytanu, w tym HBIW (heksabenzylheksaazaizowurcytan) (CAS 124782-15-6) (zob. także podpunkt ML8.a.4.) oraz TAIW (tetraacetylodibenzylheksaazaizowurcytan) (CAS 182763-60-6) (zob. także podpunkt ML8.a.4.); 4. niestosowany od roku 2013; 5. TAT (1,3,5,7-tetraacetylo-1,3,5,7-tetraazacyklo-oktan) (CAS 41378-98-7) (zob. także podpunkt ML8.a.13.); 6. 1,4,5,8-Tetraazadekalina (CAS 5409-42-7) (zob. także podpunkt ML8.a.27.); 7. 1,3,5-trichlorobenzen (CAS 108-70-3) (zob. także podpunkt ML8.a.23.); 8. 1,2,4-trihydroksybutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (zob. także podpunkt ML8.e.5.); 9. DADN (1,5-diacetylo-3,7-diazoto-1, 3, 5, 7-tetraaza-cyklooktan) (zob. także podpunkt ML8.a.13.). <p>h. 'materiały reaktywne' w postaci proszków lub kształtek, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proszki dowolnych z poniższych materiałów, o rozmiarze cząstek mniejszym niż 250 µm w dowolnym kierunku i niewyszczególnione nigdzie indziej w ML8: <ol style="list-style-type: none"> a. glin; b. niob; c. bor; d. cyrkon; e. magnez; f. tytan; g. tantal; h. wolfram; i. molibden; lub j. hafn; 2. Kształtki, nie określone w ML3, ML4, ML12 ani ML16, wyprodukowane z proszków określonych w ML8.h.1.
-----	---

▼ M11

ML8	<p>h. (ciąg dalszy)</p> <p><u>Uwagi techniczne:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Materiały reaktywne” mają wywoływać reakcję egzotermiczną wyłącznie przy wysokim tempie ścinania i są przeznaczone do użytku jako powłoki lub obudowy głowic 2. Proszki 'materiałów reaktywnych' są produkowane np. w procesie wysokoenergetycznego mielenia kulowego. 3. Kształtki z 'materiałów reaktywnych' są produkowane np. w procesie selektywnego spiekania laserowego. <p><u>Uwaga 1</u> Pozycja ML8 nie ma zastosowania do następujących substancji, jeżeli nie są one połączone ani zmieszane z „materiałami wysokoenergetycznymi” określonymi w podpunkcie ML8.a. lub sproszkowanymi metalami określonymi w podpunkcie ML8.c.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. pikrynian amonu (CAS 131-74-8); b. czarny proch; c. heksanitrodifenyloamina (CAS 131-73-7); d. difluoroamina (CAS 10405-27-3); e. nitroskrobia (CAS 9056-38-6); f. azotan potasu (CAS 7757-79-1); g. tetranitronaftalen; h. trinitroanizol; i. trinitronaftalen; j. trinitroksylen; k. N-pyrrolidynon; 1-metylo-2-pyrrolidynon (CAS 872-50-4); l. maleinian dioktylu (CAS 142-16-5); m. akrylan etyloheksylu (CAS 103-11-7); n. trietyloglin (TEA) (CAS 97-93-8), trimetyloglin (TMA) (CAS 75-24-1) i inne, piroforyczne alkile metali oraz aryle litu, sodu, magnezu, cynku i boru; o. nitroceluloza (CAS 9004-70-0); p. nitrogliceryna (lub triazotan glicerolu, trinitrogliceryna) (NG) (CAS 55-63-0); q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7); r. diazotan etylenodiaminy (EDDN) (CAS 20829-66-7); s. tetraazotan pentaerytrolu (PETN) (CAS 78-11-5);
-----	--

▼ **M11**

ML8

Uwaga 1 (ciąg dalszy)

- t. *azydek ołowiu (CAS 13424-46-9), normalny styfnińnian ołowiu (CAS 15245-44-0) i zasadowy styfnińnian ołowiu (CAS 12403-82-6) oraz pierwotne materiały wybuchowe lub masy zapłonowe zawierające azydki lub kompleksy azydkowe;*
- u. *azotan glikolu trietylenowego (TEGDN) (CAS 111-22-8);*
- v. *2,4,6-trinitrorezorcyna (kwas styfnińnowy) (CAS 82-71-3);*
- w. *mocznik dietylodifenylu (CAS 85-98-3); mocznik dimetylodifenylu (CAS 611-92-7); mocznik metyloetylodifenylu (centrality);*
- x. *mocznik N,N-difenylu (niesymetryczny mocznik difenyłowy) (CAS 603-54-3);*
- y. *mocznik metylo-N,N-difenylu (niesymetryczny difenyłomocznik metylu) (CAS 13114-72-2);*
- z. *mocznik etylo-N,N-difenylu (niesymetryczny difenyłomocznik etylu) (CAS 64544-71-4);*
- aa. *2-nitrodifenylamina (2-NDPA)(CAS 119-75-5);*
- bb. *4-nitrodifenylamina (4-NDPA)(CAS 836-30-6);*
- cc. *2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);*
- dd. *nitroguanidyna (CAS 556-88-7) (zob. także pozycja IC011.d. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE).*

Uwaga 2 *podpunkt ML8. nie ma zastosowania do nadchloranu amonu (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ani do katocenu (ML8.f.4.b.) i spełniają wszystkie poniższe warunki:*

- a. *specjalnie opracowane w postaciach i formułach opracowanych specjalnie do zastosowań cywilnych w generatorach gazu;*
- b. *zestawione lub zmieszane przy użyciu nieaktywnych termoutwardzalnych spoiw lub plastyfikatorów i mające masę mniejszą niż 250 g;*
- c. *zawierające maksymalnie 80% nadchloranu amonowego (ML8.d.2.) w masie materiału aktywnego;*
- d. *zawierające 4g lub mniej NTO (ML8.a.18.); oraz*
- e. *mające 1 g lub mniej katocenu (ML8.f.4.b.).*

▼ **M11**

ML9

Wojenne jednostki pływające (nawodne lub podwodne), specjalny sprzęt morski, wyposażenie, elementy składowe i inne nawodne jednostki pływające, jak następuje:

Nb. Sprzęt naprowadzania i nawigacji – zob. pozycja ML11.

a. jednostki pływające i elementy składowe, jak następuje:

1. jednostki (nawodne lub podwodne) specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych, bez względu na aktualny stan techniczny lub zdolności do działania oraz bez względu na posiadanie systemów przenoszenia broni i opancerzenia, kadłuby oraz części kadłubów dla takich jednostek pływających oraz elementy składowe do nich specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;

Uwaga Podpunkt ML9.a.1. obejmuje pojazdy specjalnie zaprojektowane lub dostosowane do przewożenia nurków.

2. nawodne jednostki pływające, niewyszczególnione w podpunkcie ML9.a.1, posiadające przyłączone lub zintegrowane którekolwiek z niżej wymienionych:

a. broń automatyczną wyszczególnioną w pozycji ML1 lub broń wyszczególnioną w pozycjach ML2, ML4, ML12 lub ML19 lub »uchwyty mocujące« lub inne mocowania dla broni o kalibrze 12,7 mm lub większym;

Uwaga techniczna

'Uchwyty mocujące' odnoszą się do uchwytów broni lub strukturalnego wzmocnienia do celów zainstalowania broni.

b. systemy kierowania ogniem wyszczególnione w pozycji ML5;

c. posiadające wszystkie poniższe cechy:

1. 'ochrona chemiczna, biologiczna, radiologiczna i jądrowa' (CBRN); oraz
2. 'system spryskiwania lub zmywania' zaprojektowany do celów dekontaminacji; lub

Uwagi techniczne:

1. 'ochrona CBRN' jest ograniczoną powierzchnią wewnętrzną posiadającą cechy, takie jak utrzymywanie zwiększonego ciśnienia, izolacja systemów wentylacyjnych, ograniczone otwory wentylacyjne z filtrami CBRN i ograniczone punkty dostępu personelu obejmujące służby powietrzne;

2. 'system spryskiwania lub zmywania' jest systemem spryskiwania wodą morską zdolnym do równoczesnego namoczenia nadbudowy zewnętrznej i pokładów jednostki pływającej.

d. aktywne systemy przeciwdziałania broni wyszczególnione w pozycjach ML4.b., ML5.c. lub ML11.a. i posiadające którąkolwiek z poniższych cech:

1. »ochrona CBRN«;

▼ M11

ML9

a. 2. d. (*ciąg dalszy*)

2. kadłub i nadbudowa, specjalnie zaprojektowane dla zmniejszenia przekroju czynnego na odbicie promieniowania radarowego;
3. urządzenia redukujące ślad termiczny (np. system chłodzenia gazów spalinowych), oprócz urządzeń specjalnie zaprojektowanych do zwiększenia całkowitej efektywności elektrowni lub do zmniejszenia wpływu na środowisko naturalne; lub
4. system demagnetyzacji zaprojektowany do zredukowania śladu magnetycznego jednostki pływającej;

b. silniki i systemy napędu,, jak następuje, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych i elementy składowe do nich specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych:

1. silniki wysokoprężne specjalnie zaprojektowane dla okrętów podwodnych;
2. silniki elektryczne specjalnie zaprojektowane dla okrętów podwodnych i charakteryzujące się wszystkimi niżej wymienionymi cechami:
 - a. moc ponad 0,75 MW (1 000 KM);
 - b. szybka odwracalność kierunku obrotów;
 - c. chłodzenie cieczą; oraz
 - d. hermetyczna obudowa w wykonaniu morskim;
3. silniki wysokoprężne charakteryzujące się wszystkimi niżej wymienionymi cechami:
 - a. moc wyjściowa 37,3 kW (50 KM) lub większa; oraz
 - b. 'zawartość niemagnetyczna' ponad 75 % masy całkowitej;

Uwaga techniczna

Do celów podpunktu ML9.b.3. 'niemagnetyczna' oznacza przepuszczalność relatywną wynoszącą mniej niż 2.

4. 'niezależne od powietrza systemy napędu' (AIP) zaprojektowane specjalnie dla okrętów podwodnych;

Uwaga techniczna

'Napęd niezależny od powietrza' (AIP) pozwala, aby w pełni zanurzony okręt podwodny mógł ze swojego systemu napędu korzystać dłużej bez dostępu do tlenu atmosferycznego, niż normalnie pozwalałyby na to akumulatory. Do celów podpunktu ML9.b.4., AIP nie obejmuje energii jądrowej.

- c. podwodne urządzenia wykrywające specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, ich sprzęt sterujący oraz ich elementy składowe specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;
- d. sieci przeciw okrętom podwodnym i sieci przeciw torpedom specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;
- e. niestosowany od roku 2003;

▼ M11

ML9	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>f. przepusty kadłubowe i złącza specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, umożliwiające współdziałanie ze sprzętem znajdującym się na zewnątrz jednostki pływającej oraz ich elementy składowe specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;</p> <p><i>Uwaga</i> Podpunkt ML9.f. obejmuje złącza jedno-przewodowe, wieloprzewodowe, koncentryczne i falowodowe dla jednostek pływających oraz przepusty kadłubowe dla jednostek pływających, przy czym obydwa te rodzaje urządzeń są zabezpieczone przed przeciekami z zewnątrz i są w stanie utrzymać wymagane parametry na głębokościach przekraczających 100 m; oraz światłowodowe łączniki i optyczne przepusty kadłubowe, specjalnie zaprojektowane do przesyłania wiązki „laserowej” niezależnie od głębokości. Podpunkt ML9.f. nie ma zastosowania do przepustów do normalnych wałów napędowych i przepustów kadłubowych do hydrodynamicznych drążków sterowniczych.</p> <p>g. łożyska cichobieżne, elementy składowe do nich oraz wyposażenie zawierające te łożyska, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, posiadające którąkolwiek z poniższych cech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zawieszenie gazowe lub magnetyczne; 2. układy regulacji sygnatury aktywnej; lub 3. układy tłumienia drgań. <p>h. sprzęt do generowania energii jądrowej lub sprzęt napędzający, specjalnie zaprojektowany do jednostek pływających określonych w podpunkcie ML9.a. oraz elementy składowe do niego specjalnie zaprojektowane lub 'zmodyfikowane' do celów wojskowych;</p> <p><i>Uwaga techniczna</i></p> <p>Do celów podpunktu ML9.h. określenie 'zmodyfikowany' oznacza jakiegokolwiek zmiany strukturalne, elektryczne, mechaniczne lub inne zapewniające wyrobom niewojskowym możliwości wojskowe równoważne z cechami wyrobów specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych.</p> <p><i>Uwaga</i> ML9.h. obejmuje „reaktory jądrowe”.</p>
ML10	<p>„Statki powietrzne”, „statki powietrzne lżejsze od powietrza”, „bezzałogowe statki powietrzne” („UAV”), silniki i sprzęt do „statków powietrznych”, pokrewne wyposażenie i elementy składowe, jak następuje, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych:</p> <p><i>Nb.</i> Sprzęt naprowadzania i nawigacji – zob. pozycja ML11.</p> <p>a. załogowe „statki powietrzne” i „statki powietrzne lżejsze od powietrza” oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe;</p>

▼ M11

ML10

(ciąg dalszy)

- b. niestosowany od roku 2011;
- c. bezzałogowe „statki powietrzne” i „statki powietrzne lżejsze od powietrza” oraz sprzęt pokrewny, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:
 - 1. „bezzałogowe statki powietrzne” („UAV”), zdalnie sterowane statki powietrzne (RPV), autonomiczne programowalne pojazdy powietrzne oraz bezzałogowe „statki powietrzne lżejsze od powietrza”;
 - 2. wyrzutnie, sprzęt ratowniczy oraz wyposażenie naziemne;
 - 3. sprzęt przeznaczony do dowodzenia lub sterowania;
- d. lotnicze silniki napędowe i specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe;
- e. sprzęt lotniczy do tankowania w powietrzu specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do któregoś z poniższych oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe:
 - 1. „statki powietrzne” określone w podpunktach ML10.a.; lub
 - 2. bezzałogowe „statki powietrzne” określone w podpunktach ML10.c.;
- f. 'sprzęt naziemny', zaprojektowany specjalnie dla „statków powietrznych”, określonych w podpunktach ML10.a. lub do silników lotniczych określonych w podpunkcie ML10.d.;

Uwaga techniczna

'Sprzęt naziemny' obejmuje sprzęt do tankowania paliwa pod ciśnieniem oraz sprzęt ułatwiający przeprowadzanie operacji na obszarach ograniczonych.

- g. sprzęt ratowniczy dla załóg lotniczych, sprzęt bezpieczeństwa dla załóg lotniczych i inne urządzenia do ewakuacji personelu nieokreślone w podpunktach ML10.a, zaprojektowane dla „statków powietrznych” określonych w podpunktach ML10.a.;

Uwaga Punkt ML10.g .nie kontroluje hełmów dla załóg lotniczych, które to hełmy nie zawierają ani nie posiadają mocowania do sprzętu określonego w niniejszym załączniku.

Nb. W odniesieniu do hełmów zob. również podpunkt ML13.c.

- h. spadochrony, paratynie i sprzęt pokrewny, jak następuje, oraz elementy składowe specjalnie do nich zaprojektowane:
 - 1. spadochrony niewyszczególnione w innych pozycjach niniejszego załącznika;
 - 2. paratynie;
 - 3. sprzęt specjalnie zaprojektowany do skoków z dużej wysokości (np. kombinezony, hełmy ochronne, systemy oddychania, sprzęt nawigacyjny);

▼ **M11**

ML10

(ciąg dalszy)

- i. sterowane urządzenia otwierające lub automatyczne systemy pilotujące przeznaczone do ładunków zrzuconych na spadochronach.

Uwaga 1 Podpunkt ML10.a. nie ma zastosowania do „statków powietrznych” lub „statków powietrznych lżejszych od powietrza” lub wariantów tych „statków powietrznych” specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych, które charakteryzują się wszystkimi niżej wymienionymi cechami:

- a. nie są bojowymi „statkami powietrznymi”;
- b. nie są skonfigurowane do celów wojskowych i nie są wyposażone w sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych; oraz
- c. są certyfikowane do użytku do celów cywilnych przez organy lotnictwa cywilnego w co najmniej jednym państwie członkowskim UE lub państwie uczestniczącym w porozumieniu z Wassenaar.

Uwaga 2 Podpunkt ML10.d. nie ma zastosowania do:

- a. silników lotniczych zaprojektowanych lub zmodyfikowanych do celów wojskowych, które zostały dopuszczone do użytku przez organy lotnictwa cywilnego w co najmniej jednym państwie członkowskim UE lub państwie uczestniczącym w porozumieniu z Wassenaar do użytku w „cywilnych statkach powietrznych”, lub specjalnie zaprojektowanych dla nich elementów składowych;
- b. silników tłokowych lub specjalnie zaprojektowanych do nich elementów składowych, z wyjątkiem specjalnie zaprojektowanych dla bezzałogowych statków powietrznych (UAV).

Uwaga 3 Do celów podpunktów ML10.a. oraz ML10.d. pojęcie specjalnie zaprojektowanych elementów składowych i sprzętu pokrewnego dla niewojskowych „statków powietrznych” lub silników lotniczych zmodyfikowanych do celów wojskowych ma zastosowanie tylko do tych wojskowych elementów składowych i sprzętu pokrewnego, które są wymagane w celu modyfikacji do celów wojskowych.

Uwaga 4 Do celów podpunktu ML10.a. użytek wojskowy obejmuje walkę, zwiad wojskowy, szturm, szkolenie wojskowe, wsparcie logistyczne oraz transport i zrzuty z powietrza żołnierzy lub sprzętu wojskowego.

Uwaga 5 ML10.a. nie ma zastosowania do „statków powietrznych” ani do „statków powietrznych lżejszych od powietrza” posiadających wszystkie poniższe cechy:

- a. zostały wyprodukowane po raz pierwszy przed rokiem 1946;

▼ M11

ML10	<p><u>Uwaga 5</u> (ciąg dalszy)</p> <p>b. w ich skład nie wchodzi elementy wyszczególnione w niniejszym załączniku, w których elementy te są wymagane, aby spełnić normy bezpieczeństwa lub zdolności do lotu wprowadzone przez organy lotnictwa cywilnego w co najmniej jednym państwie członkowskim UE lub państwie uczestniczącym w porozumieniu z Wasenaar; oraz</p> <p>c. w ich skład nie wchodzi broń wyszczególniona w niniejszym załączniku, chyba że broń taka jest niezdatna do użytku i nie można jej przywrócić do stanu użytecznego.</p> <p><u>Uwaga 6</u> ML10.d. nie ma zastosowania do lotniczych silników napędowych, które zostały wyprodukowane po raz pierwszy przed rokiem 1946.</p>
ML11	<p>Sprzęt elektroniczny, „statki kosmiczne” i elementy składowe, niewyszczególnione w innych pozycjach w niniejszym załączniku, jak następuje:</p> <p>a. sprzęt elektroniczny specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe;</p> <p><u>Uwaga</u> Podpunkt ML11.a. obejmuje:</p> <p>a. elektroniczne urządzenia zakłócające działanie systemów elektronicznych przeciwnika i elektroniczne urządzenia przeciwdziałające zakłóceniom systemów elektronicznych (tj. urządzenia zaprojektowane do emitowania obcych lub mylących sygnałów do odbiorników radiolokacyjnych lub łączności radiowej lub w inny sposób utrudniające odbiór, działanie lub zmniejszające skuteczność odbiorników elektronicznych przeciwnika wraz z ich urządzeniami przeciwdziałającymi zakłóceniom), łącznie z urządzeniami zagłuszającymi i przeciwdziałającymi zagłuszaniu;</p> <p>b. lampy generujące sygnał o zmiennej częstotliwości;</p> <p>c. systemy elektroniczne lub sprzęt zaprojektowany do obserwacji i monitorowania widma elektromagnetycznego w celach rozpoznania wojskowego lub bezpieczeństwa oraz w celu przeciwdziałania takiemu rozpoznaniu i monitorowaniu;</p> <p>d. podwodne środki przeciwdziałania, łącznie z zakłócaniem akustycznym i magnetycznym oraz pozorowaniem; urządzenia zaprojektowane do wprowadzania obcych lub mylących sygnałów do odbiorników sonarowych;</p> <p>e. sprzęt do zabezpieczenia przetwarzania danych, sprzęt do zabezpieczania danych oraz sprzęt do zabezpieczania linii transmisyjnych i sygnalizacyjnych z wykorzystaniem procesu szyfrowania;</p>

▼ M11

ML11	<p>a. <u>Uwaga</u> (ciąg dalszy)</p> <p>f. sprzęt do identyfikacji, rozpoznawania, ładowania kluczy kodowych oraz zarządzania kluczami, sprzęt do produkcji i dystrybucji;</p> <p>g. sprzęt naprowadzania i nawigacji;</p> <p>h. radiowe, cyfrowe urządzenia komunikacyjne łączności troposferycznej;</p> <p>i. demodulatory cyfrowe zaprojektowane specjalnie do celów wywiadu sygnałowego;</p> <p>j. „zautomatyzowane systemy dowodzenia i kontroli”.</p> <p><u>Nb.</u> „Oprogramowanie” związane z wojskowymi radiostacjami programowalnymi – zob. pozycja ML21.</p> <p>b. urządzenia zagłuszające „system nawigacji satelitarnej” oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe;</p> <p>c. „statki kosmiczne” specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych oraz elementy składowe „statków kosmicznych” specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych.</p>
ML12	<p>Systemy broni opartej na energii kinetycznej dużych prędkości oraz pokrewny sprzęt, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <p>a. systemy broni opartej na energii kinetycznej, specjalnie zaprojektowane do niszczenia celu lub spowodowania przerwania wykonywanej misji;</p> <p>b. specjalnie zaprojektowane urządzenia i stanowiska badawczo-pomiarowe oraz modele testowe włączając w to instrumenty diagnostyczne i cele (imitatory celów) specjalnie przeznaczone do testowania i oceny systemów pocisków o wysokiej energii kinetycznej.</p> <p><u>Nb.</u> Systemy broni wykorzystujące amunicję podkalibrową lub działające na zasadzie wyłącznie chemicznego napędu i stosowana do nich amunicja – zob. pozycje od ML1 do ML4.</p> <p><u>Uwaga 1</u> Pozycja ML12 obejmuje poniższe rozwiązania, o ile są one specjalnie zaprojektowane do użytkowania w systemach broni opartych na</p> <p>a. systemy wyrzutni o zdolności przyspieszania mas większych niż 0,1 g do prędkości przekraczających 1,6 km/s przy pojedynczym lub seryjnym trybie prowadzenia ognia;</p> <p>b. wytwarzanie energii pierwotnej, osprzęt elektryczny, magazynowanie energii (np. wysokoenergetyczne kondensatory), zarządzanie energią cieplną, kondycjonowanie, przelączenie i magazynowanie paliwa; oraz elektryczne interfejsy pomiędzy źródłem zasilania, działem i elektrycznymi napędami wieżyczki;</p>

▼ **M11**

ML12	<p><u>Uwaga 1</u> b. (ciąg dalszy)</p> <p><i>Nb.</i> Wysokoenergetyczne kondensatory magazynujące – zob. także poz. 3A001.e.2. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p> <p>c. systemy wykrywania i śledzenia celu, kierowania ogniem lub oceny wyników zwalczania celu;</p> <p>d. głowice samonaprowadzające, systemy napędu oraz kierowania (przyspieszeń bocznych) dla pocisków.</p> <p><u>Uwaga 2</u> Pozycja ML12 ma zastosowanie do systemów broni wykorzystujących którykolwiek z niżej wymienionych systemów napędowych:</p> <p>a. elektromagnetyczny;</p> <p>b. elektrotermiczny;</p> <p>c. plazmowy;</p> <p>d. lekki gaz; lub</p> <p>e. chemiczny (gdy jest stosowany w połączeniu z dowolnym z wyżej wymienionych systemów).</p>
ML13	<p>Sprzęt opancerzony lub ochronny, także konstrukcje oraz ich elementy składowe, jak następuje:</p> <p>a. płyty opancerzone metalowe lub nie, posiadające którąkolwiek z następujących cech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyprodukowane według norm lub wymagań wojskowych; lub 2. odpowiednie do celów wojskowych; <p><i>Nb.</i> Panczerze osobiste – zob. ML13.d.2.</p> <p>b. konstrukcje z materiałów metalowych lub niemetalowych lub ich kombinacji, specjalnie zaprojektowane do zapewnienia ochrony balistycznej dla systemów wojskowych oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe;</p> <p>c. hełmy wyprodukowane według norm lub wymagań wojskowych albo porównywalnych norm krajowych oraz specjalnie zaprojektowane do nich czerepy, podpinki lub wkładki wyścielające);</p> <p><i>Nb.</i> Inne wojskowe elementy składowe i akcesoria hełmów, zob. odpowiednia pozycja niniejszego załącznika.</p> <p>d. panczerze osobiste lub odzież ochronna i ich elementy składowe, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. miękkie panczerze osobiste lub odzież ochronna, wyprodukowane zgodnie z normami lub wymaganiami wojskowymi albo normami lub wymaganiami równoważnymi oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe; <p><u>Uwaga</u> Do celów podpunktu ML13.d.1. normy lub wymagania wojskowe obejmują przynajmniej wymagania dotyczące ochrony przed fragmentacją.</p>

▼ M11

ML13	<p>d. (ciąg dalszy)</p> <p>2. twarde płyty opancerzone do pancerzy osobistych zapewniające ochronę balistyczną na poziomie III lub wyższą (NIJ 0 101,06, lipiec 2008) lub o „porównywalnych normach”.</p> <p><u>Uwaga 1</u> Podpunkt ML13.b. obejmuje materiały specjalnie zaprojektowane do tworzenia wybuchowego opancerzenia reaktywnego lub budowy schronów wojskowych.</p> <p><u>Uwaga 2</u> Podpunkt ML13.c. nie ma zastosowania do konwencjonalnych hełmów stalowych niewyposażonych w żadnego typu akcesoria, ani niezmodyfikowanych czy zaprojektowanych do zamontowania takich urządzeń.</p> <p><u>Uwaga 3</u> Podpunkty ML13.c i ML13.d. nie mają zastosowania do hełmów, pancerzy osobistych lub odzieży ochronnej, towarzyszących użytkownikom, do ich ochrony osobistej.</p> <p><u>Uwaga 4</u> Spośród hełmów specjalnie zaprojektowanych dla służb saperskich tylko hełmy specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych są określone w podpunkcie ML13.c. Nb.</p> <p><u>Nb. 1</u> Zob. także pozycja 1A005 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p> <p><u>Nb. 2</u> Co do „materiałów włóknistych lub włóknkowych” używanych do wytwarzania pancerzy osobistych i hełmów — zob. pozycja 1C010 w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p>
ML14	<p>'Sprzęt specjalistyczny do szkolenia wojskowego' lub dla symulacji scenariuszy wojskowych, symulatory specjalnie zaprojektowane do treningu użytkownika jakiegokolwiek uzbrojenia wymienionego w pozycjach ML1 lub ML2 oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe i akcesoria.</p> <p><u>Uwaga techniczna</u></p> <p>Określenie 'specjalistyczny sprzęt dla szkolenia wojskowego' obejmuje wojskowe wersje trenażerów działań zaczepnych, szkolenia kontrolerów ruchu lotniczego, trenażery celów radiolokacyjnych, imitatory celów radiolokacyjnych, urządzenia treningowe dla działonowych, trenażery zwalczania celów podwodnych, trenażery lotu (łącznie z wirówkami do szkolenia pilotów lub astronautów), trenażery do szkolenia obsługi stacji radiolokacyjnych, trenażery lotów wg przyrządów, trenażery do szkolenia nawigatorów, trenażery do szkolenia obsługi wyrzutni rakietowych, wyposażenie celów, „statki powietrzne” zdalnie sterowane, symulatory uzbrojenia, symulatory bezzałogowych „statków powietrznych”, ruchome jednostki szkoleniowe oraz sprzęt treningowy dla wojskowych działań lądowych.</p> <p><u>Uwaga 1</u> Pozycja ML14 obejmuje systemy generowania obrazów i interakcyjne systemy środowiskowe dla symulatorów specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych.</p>

▼ **M11**

ML14	<p>(ciąg dalszy)</p> <p><u>Uwaga 2</u> Pozycja ML14 nie ma zastosowania do sprzętu specjalnie zaprojektowanego do szkolenia w posługiwaniu się bronią myśliwską lub sportową.</p>
ML15	<p>Następujący sprzęt do zobrazowywania lub przeciwdziałania, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych, oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe i akcesoria:</p> <p>a. urządzenia do rejestracji i obróbki obrazu;</p> <p>b. aparaty fotograficzne i kamery, sprzęt fotograficzny i do obróbki filmów;</p> <p>c. sprzęt wzmacniający obraz;</p> <p>d. sprzęt do zobrazowywania termicznego lub podczerwonego;</p> <p>e. sprzęt do zobrazowywania sygnałów pochodzących z czujników radiolokacyjnych;</p> <p>f. sprzęt do przeciwdziałania i antyprzeciwdziałania sprzętowi określonemu w podpunktach od ML15.a. do ML15.e.</p> <p><u>Uwaga</u> Podpunkt ML15.f. obejmuje sprzęt zaprojektowany do ograniczania działania lub zmniejszania skuteczności wojskowych systemów zobrazowywania lub minimalizowania efektów ograniczających.</p> <p><u>Uwaga</u> Pozycja ML15 nie ma zastosowania do „lamp wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji” lub sprzętu specjalnie zaprojektowanego do stosowania w nim „lamp wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji”.</p> <p><u>Nb.</u> Klasyfikacja celowników wykorzystujących „lampy wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji” – zob. pozycja ML1, ML2 oraz podpunkt ML5.a.</p> <p><u>Nb.</u> Zob. także pozycje 6A002.a.2. oraz 6A002.b. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</p>
ML16	<p>Odkuwki, odlewy i inne półfabrykaty, które zostały specjalnie zaprojektowane dla obiektów określonych w pozycjach od ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 lub ML19.</p> <p><u>Uwaga</u> Pozycja ML16. odnosi się do półfabrykatów, w przypadku gdy są one możliwe do zidentyfikowania na podstawie składu materiału, geometrii czy funkcji.</p>
ML17	<p>Różnorodny sprzęt, materiały i „biblioteki”, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <p>a. aparaty do nurkowania i pływania pod wodą, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do zastosowań wojskowych, jak następuje:</p> <p>1. niezależne aparaty do nurkowania oparte na oddychaniu powietrzem regenerowanym działające w obiegu zamkniętym lub częściowo zamkniętym;</p>

▼ **M11**

ML17	<p>a. (ciąg dalszy)</p> <p>2. aparaty do pływania pod wodą, specjalnie zaprojektowane do stosowania z aparatami do nurkowania wyszczególnionymi w ML17.a.1;</p> <p><i>Nb. Zob. także poz. 8A002.q. w wykazie produktów podwójnego zastosowania UE.</i></p> <p>b. sprzęt budowlany specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych;</p> <p>c. osprzęt, powłoki i techniki maskowania specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;</p> <p>d. polowy sprzęt inżynieryjny, specjalnie zaprojektowany do wykorzystania w strefie działań bojowych;</p> <p>e. „roboty”, urządzenia do sterowania „robotami” oraz „manipulatory”, posiadające którąkolwiek z niżej wymienionych cech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych; 2. wykorzystujące środki zabezpieczenia przewodów hydraulicznych przed uszkodzeniem spowodowanym czynnikami zewnętrznymi, jak odłamki balistyczne (np. poprzez wykorzystanie przewodów samouszczelniających się) oraz zaprojektowane do użytkowania płynów hydraulicznych o punkcie zapłonu powyżej 839 K (566 °C); lub 3. specjalnie zaprojektowane lub przystosowane do pracy w warunkach impulsów elektromagnetycznych (EMP); <p><i>Uwaga techniczna</i></p> <p><i>Impuls elektromagnetyczny nie odnosi się do niezamierzonych zakłóceń wywołanych promieniowaniem elektromagnetycznym pobliskiego sprzętu (np. maszyn, urządzeń lub elektroniki) lub wylądowaniem.</i></p> <p>f. „biblioteki”, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do zastosowań wojskowych w systemach, sprzęcie lub elementach składowych określonych w niniejszym załączniku;</p> <p>g. sprzęt do generowania energii jądrowej lub sprzęt napędzający, niewyszczególniony gdzie indziej, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych, oraz elementy składowe do niego specjalnie zaprojektowane lub 'zmodyfikowane' do celów wojskowych;</p> <p><i>Uwaga ML17.g. obejmuje „reaktory jądrowe”.</i></p> <p>h. sprzęt lub materiał pokryty lub poddany obróbce w celu zamaskowania, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych, niewyszczególniony w innych pozycjach niniejszego załącznika;</p> <p>i. symulatory specjalnie zaprojektowane dla wojskowych „reaktorów jądrowych”;</p> <p>j. mobilne warsztaty remontowe specjalnie zaprojektowane lub 'zmodyfikowane' do obsługi sprzętu wojskowego;</p>
------	---

▼ **M11**

ML17	<p>(ciąg dalszy)</p> <p>k. generatory polowe specjalnie zaprojektowane lub 'zmodyfikowane' do celów wojskowych;</p> <p>l. intermodalne kontenery ISO lub demontowalne nadwozia pojazdów (tj. nadwozia wymienne) specjalnie zaprojektowane lub „zmodyfikowane” do użytku wojskowego;</p> <p>m. promy, niewyszczególnione w innych pozycjach niniejszego załącznika, mosty oraz pontony specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;</p> <p>n. modele testowe specjalnie zaprojektowane dla „rozwoju” produktów określonych w pozycjach ML4, ML6, ML9 lub ML10;</p> <p>o. sprzęt chroniący przed oddziaływaniem promieniowania „laserowego” (np. oczy lub czujniki) specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych;</p> <p>p. „ogniwa paliwowe” niewyszczególnione w innych pozycjach niniejszego załącznika, specjalnie zaprojektowane lub 'zmodyfikowane' do celów wojskowych.</p> <p><u>Uwagi techniczne:</u></p> <p>1. <i>Niestosowane od roku 2014.</i></p> <p>2. <i>Do celów podpunktu ML17 określenie 'zmodyfikowany' oznacza jakiegokolwiek strukturalne, elektryczne, mechaniczne lub inne zmiany zapewniające wyrobom cywilnym, posiadającym możliwości przystosowawcze, stanie się równoważnymi do wyrobów specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych.</i></p>
ML18	<p>Sprzęt do 'produkcji«, obiekty do prowadzenia badań środowiskowych oraz elementy składowe, jak następuje:</p> <p>a. specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany sprzęt produkcyjny do 'produkcji' wyrobów określonych w niniejszym załączniku oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe;</p> <p>b. specjalnie zaprojektowane obiekty do prowadzenia badań środowiskowych oraz specjalnie zaprojektowany do nich sprzęt wykorzystywany do celów certyfikacji, kwalifikacji lub badania produktów określonych w niniejszym załączniku.</p> <p><u>Uwaga techniczna</u></p> <p><i>Do celów pozycji ML18 termin 'produkcja' obejmuje projektowanie, analizy, wytwarzanie, badania i kontrolę jakości.</i></p> <p><u>Uwaga</u> <i>Podpunkty ML18.a. oraz ML18.b. obejmują następujący sprzęt:</i></p> <p>a. <i>aparaty nitracyjne o działaniu ciągłym;</i></p> <p>b. <i>aparaty wirówkowe do badań lub sprzęt charakteryzujący się którąkolwiek z poniższych cech:</i></p>

▼ **M11**

ML18	<p><i>Uwaga b. (ciąg dalszy)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>napędzane silnikiem lub silnikami o całkowitej mocy znamionowej przekraczającej 298 kW (400 KM);</i> 2. <i>zdolne do unoszenia ładunku o masie 113 kg lub większej; lub</i> 3. <i>zdolne do osiągnięcia przyspieszenia odśrodkowego 8 g lub większego przy ładunku o masie 91 kg lub większej;</i> <p>c. <i>prasy odwadniające;</i></p> <p>d. <i>wylączarki ślimakowe, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do wylączania wojskowych „materiałów wybuchowych”;</i></p> <p>e. <i>maszyny tnące do wymiarowego cięcia wylączanych „materiałów miotających”;</i></p> <p>f. <i>bębny do oczyszczania o średnicy 1,85 m lub większej, o ładowności produktu powyżej 227 kg;</i></p> <p>g. <i>urządzenia o działaniu ciągłym do mieszania stałych materiałów miotających;</i></p> <p>h. <i>młyny wykorzystujące energię cieczy przeznaczone do rozdrabniania lub mielenia składników materiałów wybuchowych stosowanych w wojsku;</i></p> <p>i. <i>sprzęt zapewniający jednocześnie sferyczny kształt i jednakowy rozmiar cząstek sproszkowanego metalu, wyszczególnionego w ML8.c.8.;</i></p> <p>j. <i>konwertery prądu konwekcyjnego przeznaczone do konwersji materiałów wyszczególnionych w podpunkcie ML8.c.3.</i></p>
ML19	<p>Systemy broni o ukierunkowanej energii (Directed Energy Weapon - DEW), sprzęt pokrewny lub sprzęt do przeciwdziałań, modele badawcze, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>systemy „laserowe” specjalnie zaprojektowane do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;</i> b. <i>systemy oparte na zasadzie wiązki cząstek, zdolne do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;</i> c. <i>systemy wykorzystujące pasma częstotliwości radiowych dużej mocy (Radio Frequency – RF), zdolne do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;</i> d. <i>sprzęt specjalnie zaprojektowany do wykrywania, identyfikacji lub obrony przed systemami określonymi w podpunktach od ML19.a. do ML19.c.;</i> e. <i>Fizyczne modele testowe dla systemów, sprzętu i elementów składowych określonych w pozycji ML19;</i>

▼ M11

ML19

(ciąg dalszy)

- f. systemy „laserowe”, zaprojektowane specjalnie w celu trwałego oślepienia nieuzbrojonego oka, tj. gołego oka lub oka z urządzeniami korygującymi wzrok.

Uwaga 1 Systemy DEW określone w pozycji ML19 obejmują systemy, których możliwości opierają się na kontrolowanym stosowaniu:

- a. „laserów” o mocy wystarczającej do wywołania zniszczeń podobnych do wywołanych amunicją konwencjonalną;
- b. akceleratorów cząstek, emitujących wiązkę cząstek naładowanych lub neutralnych o niszczącej mocy;
- c. nadajników radiowych o dużej mocy impulsów lub dużej średniej mocy wiązki fal radiowych wytwarzających pole o natężeniu wystarczającym do unieszkodliwienia obwodów elektrycznych odległego celu.

Uwaga 2 Pozycja ML19 obejmuje następujące wyroby, w przypadku gdy zostały one specjalnie zaprojektowane dla wykorzystania w systemach DEW:

- a. urządzenia do wytwarzania mocy pierwotnej, przechowywania energii, przelączenia, przetwarzania mocy lub przechowywania i dystrybucji paliwa;
- b. systemy wykrywania lub śledzenia celu;
- c. systemy oceniające stopień uszkodzenia celu, jego zniszczenia lub przerwania wykonywanego zadania;
- d. urządzenia do kierowania wiązką, propagacją lub celowaniem;
- e. sprzęt do szybkiego odwracania wiązki dla szybkich operacji przy większej liczbie celów;
- f. adaptacyjne koniugatory optyki i fazy;
- g. instalacje doprowadzania prądu dla wiązek ujemnych jonów wodorowych;
- h. elementy składowe „klasy kosmicznej” akceleratorów;
- i. aparatura do skupiania wiązki ujemnych jonów;
- j. sprzęt do regulacji i odwracania wiązki jonowej wysokiej mocy;
- k. folie „klasy kosmicznej” do neutralizacji wiązek ujemnych izotopów wodoru.

▼ M11

ML20	<p>Sprzęt kriogeniczny lub „nadprzewodzący”, jak następuje, oraz specjalnie zaprojektowane do niego elementy składowe i akcesoria:</p> <p>a. sprzęt specjalnie zaprojektowany lub skonfigurowany do zainstalowania na pojazdach do wojskowych zastosowań lądowych, lotniczych, morskich czy kosmicznych, zdolny do działania w czasie ruchu pojazdu i wytwarzający lub utrzymujący temperatury poniżej 103 K (-170 °C);</p> <p><i>Uwaga Podpunkt ML20.a. obejmuje ruchome systemy zawierające lub wykorzystujące akcesoria lub elementy składowe wyprodukowane z materiałów niemetalicznych lub dielektrycznych, takich jak tworzywa sztuczne czy materiały impregnowane żywicami epoksydowymi.</i></p> <p>b. elektryczne urządzenia „nadprzewodzące” (maszyny wirnikowe lub transformatory) specjalnie zaprojektowane lub skonfigurowane do zainstalowania na pojazdach do wojskowych zastosowań lądowych, morskich, lotniczych, czy kosmicznych i zdolne do działania w ruchu.</p> <p><i>Uwaga Podpunkt ML20.b. nie ma zastosowania do hybrydowych, jednobiegunowych prądnic prądu stałego, posiadających normalne, jednobiegunowe armatury metalowe, które wirują w polu magnetycznym wytwarzanym przez uzwojenie nadprzewodzące, pod warunkiem że uzwojenie takie jest jedynym nadprzewodzącym elementem prądnicy.</i></p>
ML21	<p>„Oprogramowanie”, jak następuje:</p> <p>a. „oprogramowanie” specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane dla któregośkolwiek z poniżej wymienionych celów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „rozwój”, „produkcja”, eksploatacja lub utrzymanie sprzętu wyszczególnionego w niniejszym załączniku; 2. „rozwój” lub „produkcja”, materiałów wyszczególnionych w niniejszym załączniku; lub 3. „rozwój”, „produkcja”, eksploatacja lub utrzymanie oprogramowania wyszczególnionego w niniejszym załączniku. <p>b. określone „oprogramowanie” inne niż określone w podpunkcie ML21.a., jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „oprogramowanie” zaprojektowane specjalnie do celów wojskowych i zaprojektowane specjalnie do modelowania, symulacji lub oceniania wojskowych systemów uzbrojenia; 2. „oprogramowanie” zaprojektowane specjalnie do celów wojskowych i zaprojektowane specjalnie do modelowania lub symulacji wojskowych scenariuszy operacyjnych; 3. „oprogramowanie” do określania efektów działania broni konwencjonalnej, jądrowej, chemicznej lub biologicznej; 4. „oprogramowanie” zaprojektowane specjalnie do celów wojskowych i do stosowania w dziedzinie dowodzenia, łączności, kierowania i rozpoznania (C³I) lub dowodzenia, łączności, kierowania, informatyki i rozpoznania (C⁴I);

▼ M11

ML21	<p>b. (ciąg dalszy)</p> <p>5. „oprogramowanie” specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do prowadzenia ofensywnych cyberoperacji wojskowych;</p> <p><i>Uwaga 1</i> Podpunkt ML21.b.5 obejmuje „oprogramowanie” przeznaczone do niszczenia, uszkodzenia, ograniczania działania lub uszkodzenia systemów, sprzętu lub „oprogramowanie” wyszczególnionych w niniejszym załączniku; a zatem „oprogramowanie” przeznaczone do zwiadu cybernetycznego oraz dowodzenia i kontroli cybernetycznej.</p> <p><i>Uwaga 2</i> do „reagowania na cyberincydenty”, ograniczone do niewojskowej Podpunkt ML21.b.5. nie ma zastosowania do „ujawniania luk w zabezpieczeniach” ani obronnej gotowości i reagowania w zakresie cyberbezpieczeństwa.</p> <p>c. „oprogramowanie”, które nie zostało określone w podpunktach ML21.a. ani ML21.b. specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane tak, by sprzęt, który nie został określony w niniejszym załączniku, mógł służyć do zadań wojskowych, do których służy sprzęt wojskowy określony w niniejszym załączniku.</p> <p><i>Nb.</i> Zob. systemy, sprzęt lub elementy składowe określone w niniejszym załączniku do ogólnego celu „komputery cyfrowe” z zainstalowanym „oprogramowaniem” określonym w podpunkcie ML21.c.</p>
ML22	<p>„Technologia”, jak następuje:</p> <p>a. „technologia”, inna niż określona w podpunkcie ML22.b., „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji”, eksploatacji, instalacji, utrzymania funkcjonalności (przeprowadzania przeglądów), napraw, remontów kapitalnych lub odnawiania wyrobów określonych w niniejszym załączniku;</p> <p>b. „Technologia”, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „technologia”, „wymagana” do projektowania, montażu elementów składowych, użytkowania, obsługi i naprawy kompletnych instalacji produkcyjnych do wytwarzania wyrobów określonych w niniejszym załączniku, nawet wtedy, gdy elementy takich instalacji produkcyjnych nie są określone; 2. „technologia”, „wymagana” do „rozwoju” i „produkcji” broni małokalibrowej, nawet jeżeli jest ona wykorzystywana – do produkcji replik zabytkowej broni małokalibrowej; 3. niestosowany od roku 2013; <p><i>Nb.</i> „Technologia” poprzednio określona w podpunkcie ML22.b.3 – zob. ppkt ML22.a.</p>

▼ **M11**

ML22	<p>b. (<i>ciąg dalszy</i>)</p> <p>4. niestosowany od roku 2013;</p> <p><i>Nb.</i> „Technologia” poprzednio określona w podpunkcie ML22.b.4 – zob. ppkt ML22.a.</p> <p>5. „technologia”, „wymagana” wyłącznie do wprowadzania „biokatalizatorów” określonych w podpunkcie ML7.i.1., do wojskowych substancji nośnych lub materiałów.</p> <p><u>Uwaga 1</u> „Technologia”, „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji”, eksploatacji, instalacji, utrzymania funkcjonalności (przeprowadzania przeglądów), napraw, remontów kapitałnych lub odnawiania wyrobów określonych w niniejszym załączniku pozostaje objęta kontrolą, nawet jeżeli ma zastosowanie do jakiegokolwiek produktu, który nie został określony w niniejszym załączniku.</p> <p><u>Uwaga 2</u> Pozycja ML22 nie ma zastosowania do:</p> <p>a. „technologii” będącej minimalnym wymogiem do instalacji, użytkowania, utrzymywania (kontroli) lub naprawy produktów nieobjętych kontrolą, lub których wywóz został dozwolony;</p> <p>b. „technologii” będącej „własnością publiczną”, stanowiącej „badania podstawowe” lub minimum informacji potrzebnych do złożenia wniosków patentowych;</p> <p>c. „technologii” umożliwiającej indukcję magnetyczną służącą do ciągłego napędu urządzeń transportu cywilnego.</p>
------	--

(1) Wykaz uzbrojenia.

(2) Krajowy Instytut Sprawiedliwości (USA) zarządzający systematyką norm.

▼ **M11****DEFINICJE TERMINÓW UŻYWANYCH W NINIEJSZYM WYKAZIE**

Poniższe definicje mają zastosowanie do terminów stosowanych w niniejszym wykazie.

Uwaga 1 Definicje mają zastosowanie do całego wykazu. Odniesienia mają wyłącznie funkcję informacyjną i nie mają wpływu na stosowanie zdefiniowanych terminów w całym wykazie.

Uwaga 2 Wyrazy i wyrażenia zawarte w niniejszym wykazie definicji przyjmują zdefiniowane znaczenie wyłącznie, gdy zostały ujęte w „cudzysłów”. Definicje terminów znajdujących się 'między apostrofami' zamieszczone są w uwadze technicznej do danej pozycji. W innych przypadkach wyrazy i wyrażenia przyjmują swoje ogólnie przyjęte (słownikowe) znaczenia.

ML8		<p>„Dodatki”</p> <p>Substancje wykorzystywane w mieszaninach wybuchowych w celu ulepszenia ich właściwości.</p>
ML8, 10, 14		<p>„Statek powietrzny”</p> <p>Statek powietrzny – stałopłat, statek z obrotowymi skrzydłami, wiropląt (helikopter), statek ze zmiennym wirnikiem lub zmiennopłat.</p>
		<p>„Sterowiec”</p> <p>Napędzany statek powietrzny utrzymujący się w powietrzu dzięki zasobowi gazu (zazwyczaj helu, dawniej wodoru), który jest lżejszy od powietrza.</p>
ML11		<p>„Zautomatyzowane systemy dowodzenia i kontroli”</p> <p>Systemy elektroniczne, za pośrednictwem których wprowadza się, przetwarza i transmituje informacje niezbędne dla sprawnego prowadzenia grupy, głównej formacji, formacji taktycznej, jednostki, okrętu, podjednostki lub uzbrojenia będących pod dowództwem. Dokonuje się tego przez użytkowanie komputerów i innego specjalistycznego sprzętu zaprojektowanego do wspierania funkcji wojskowej organizacji dowodzenia i kontroli. Do najważniejszych funkcji zautomatyzowanego systemu dowodzenia i kontroli należy: skuteczne zautomatyzowane zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji; obrazowanie sytuacji i okoliczności wpływających na przygotowanie i prowadzenie walk; kalkulacje operacyjne i taktyczne służące do przydzielania zasobów wśród grup sił albo elementów porządku operacyjnego działań bojowych lub rozmieszczania działań bojowych zgodnie z misją lub etapem operacji; przygotowywanie danych do celów oglądu sytuacji i podejmowania decyzji w każdej chwili w trakcie operacji lub działań bojowych; komputerowa symulacja operacji.</p>
ML22		<p>„Podstawowe badania naukowe”</p> <p>Prace doświadczalne lub teoretyczne prowadzone głównie w celu uzyskania nowej wiedzy o podstawach danego zjawiska lub o obserwowalnych faktach, nienakierowane bezpośrednio na konkretne cele lub zadania praktyczne.</p>

▼ M11

ML7, 22		<p>„Biokatalizatory”</p> <p>'Enzymy' do szczególnych reakcji chemicznych lub biochemicznych lub inne związki biologiczne, które przyłączają się do bojowych środków trujących (BST) i przyspieszają ich degradację.</p> <p><u>Uwaga techniczna</u></p> <p>'Enzymy' oznaczają „biokatalizatory” dla konkretnych reakcji chemicznych i biochemicznych</p>
ML7		<p>„Czynniki biologiczne”</p> <p>Patogeny lub toksyny, wyselekcjonowane lub zmodyfikowane (np. tak by zmienić ich czystość, okres trwałości, zjadliwość, cechy rozprzestrzeniania lub odporność na promieniowanie UV), w celu spowodowania strat w ludziach lub zwierzętach, zniszczenia sprzętu lub szkód dla upraw lub środowiska.</p>
ML7		<p>„Biopolimery”</p> <p>Makrocząsteczki biologiczne, jak następuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. enzymy dla konkretnych reakcji chemicznych i biochemicznych; b. 'antyidiotypowe', 'monoklonalne' lub 'poliklonalne' 'przeciwciała'; c. specjalnie zaprojektowane lub specjalnie przetworzone 'receptory'. <p><u>Uwagi techniczne:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 'Przeciwciała antyidiotypowe' oznaczają przeciwciała, które przyłączają się do konkretnych miejsc wiązania antygeny w innych przeciwciałach. 2. 'Przeciwciała monoklonalne' oznaczają białka przyłączające się do jednej strony antygeny i produkowane przez jeden klon komórek. 3. 'Przeciwciała poliklonalne' oznaczają mieszaninę białek przyłączających się do specyficznego antygeny, produkowanych przez więcej niż jeden klon komórek. 4. 'Receptory' oznaczają biologiczne struktury makromolekularne zdolne do łączenia ligandów i przez to wpływania na funkcje fizjologiczne.
ML4, 10		<p>„Cywilne statki powietrzne”</p> <p>„Statki powietrzne” wymienione według przeznaczenia w wykazach zaświadczeń o zdatości do lotu opublikowanych przez urzędy lotnictwa cywilnego co najmniej jednego państwa członkowskiego UE lub państwa uczestniczącego w porozumieniu z Wassenaar, latające na cywilnych komercyjnych trasach wewnętrznych i zewnętrznych lub przeznaczone do legalnego użytku cywilnego, prywatnego lub służbowego.</p>

▼ **M11**

ML21		<p>„Reagowanie na cyberincydenty”</p> <p>Proces wymiany niezbędnych informacji na temat cyberincydentu z osobami lub organizacjami odpowiedzialnymi za prowadzenie lub koordynowanie działań zaradczych w celu zaradzenia cyberincydentowi.</p>
ML1		<p>„Broń palna pozbawiona cech użytkowych”.</p> <p>Broń palna, którą pozbawiono możliwości wystrzelenia jakiegokolwiek naboju w drodze procesów określonych przez krajowy organ państwa członkowskiego UE lub państwa uczestniczącego w porozumieniu z Wassaenaar. Procesy te na stałe zmieniają podstawowe elementy broni palnej. Zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i regulacyjnymi, pozbawienie broni palnej cech użytkowych może być poświadczone przez zaświadczenie wydane przez właściwy organ i może być zaznaczone na danej sztuce broni palnej przez stempel odbity na jej niezbędnej części.</p>
ML17 21, 22		<p>„Rozwój”</p> <p>Odnosi się do wszystkich etapów poprzedzających produkcję seryjną, takich jak: projekt, badania projektowe, analizy projektowe, koncepcje projektu, składanie i testowanie prototypów, pilotażowe plany produkcji, dane projektowe, proces przekształcania danych projektowych w produkt, projekt konfiguracji, projekt scalania, rozkłady.</p>
ML21		<p>„Komputer cyfrowy”</p> <p>Sprzęt, który może, w postaci jednej lub kilku zmiennych dyskretnych, pełnić wszystkie poniższe funkcje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. przyjmowanie danych; b. przechowywanie danych lub instrukcji na trwałych lub nietrwałych (zapis wymazywalny) urządzeniach przechowywania danych; c. przetwarzanie danych za pomocą zapamiętanej sekwencji instrukcji, które można modyfikować; oraz d. podawanie danych końcowych. <p><i>Uwaga techniczna</i></p> <p><i>Modyfikacje zapamiętanej sekwencji instrukcji dotyczą wymiany trwałych urządzeń pamięciowych, ale nie fizycznych zmian przewodów lub połączeń.</i></p>
ML17		<p>„Manipulatory”</p> <p>Uchwyty, »aktywne jednostki oprzyrządowania« lub wszelkie inne oprzyrządowanie zamontowane na płycie podstawowej na końcu ramienia manipulacyjnego „robota”.</p> <p><i>Uwaga techniczna</i></p> <p><i>„Aktywne jednostki oprzyrządowania” są to urządzenia służące do stosowania siły nadającej ruch, energii procesowej lub sensorów do danego urządzenia.</i></p>

▼ **M11**

ML8		<p>„Materiały energetyczne”</p> <p>Substancje lub mieszaniny reagujące chemicznie, by uwolnić energię wymaganą do ich planowego wykorzystania. „Materiały wybuchowe”, „materiały pirotechniczne” i „materiały miotające” są to podklasy materiałów energetycznych.</p>
ML6, 13		<p>„Porównywalne normy”</p> <p>Porównywalne normy krajowe lub międzynarodowe uznane przez co najmniej jedno państwo członkowskie UE lub państwo uczestniczące w porozumieniu z Wassenaar i mające zastosowanie do odpowiedniej pozycji.</p>
ML8, 18		<p>„Materiały wybuchowe”</p> <p>Stale, ciekłe lub lotne substancje lub mieszaniny substancji, które mają detonować przy zastosowaniu jako ładunki podstawowe, dodatkowe lub główne w głowicach, przy zastosowaniu do burzenia i innych zastosowaniach.</p>
ML7		<p>„Wektory ekspresji”</p> <p>Nośniki (np. plazmidy lub wirusy) wykorzystywane do wprowadzenia materiału genetycznego do komórek żywiciela.</p>
ML13		<p>„Materiały włókniste lub włókienkowe”</p> <p>Obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> włókna elementarne o strukturze ciągłej; przędzę i rowing o strukturze ciągłej; taśmy, tkaniny, maty o strukturze bezładnej i oploty; włókna cięte na drobne kawałki, włókna pocięte na dłuższe odcinki oraz spójne maty z włókien; wiskery, monokrystaliczne lub polikrystaliczne, o dowolnej długości; pulpę z poliamidu aromatycznego.
ML15		<p>„Lampy pierwszej generacji wzmacniające obraz”</p> <p>Elektrostatycznie ukierunkowane lampy wykorzystujące światłowodów wejściowe i wyjściowe lub szklane płytki, wieloalkaliczne fotokatody (S-20 lub S-25), ale nie wzmacniacze z płytek mikrokanalikowych.</p>
ML17		<p>„Ogniwo paliwowe”</p> <p>Urządzenie elektrochemiczne, które przetwarza energię chemiczną bezpośrednio na energię prądu stałego przez zużywanie paliwa ze źródła zewnętrznego.</p>
ML22		<p>„Będące własnością publiczną”</p> <p>Oznacza „oprogramowanie” lub „technologię” udostępnione bez żadnych ograniczeń co do ich dalszego rozpowszechniania.</p> <p><i>Uwaga:</i> Ograniczenia wynikające z praw autorskich nie wykluczają uznania „technologii” lub „oprogramowania” za „będące własnością publiczną”.</p>

▼ **M11**

ML9, 19		„Laser” Przedmiot emitujący światło stałe w czasie i przestrzeni, wykorzystujący zjawisko emisji wymuszonej.
ML17		„Biblioteka” (baza danych parametrów technicznych) Zbiór informacji technicznych, do których odwołanie może ulepszyć działanie danych systemów, sprzętu lub podzespołów.
ML10		„Statki powietrzne lżejsze od powietrza” Balony i „sterowce”, które do unoszenia się w powietrzu potrzebują gorącego powietrza lub gazów lżejszych od powietrza takich jak hel lub wodór. „Mikroprogram” Sekwencja elementarnych instrukcji, przechowywanych w specjalnej pamięci, realizowanych po wprowadzeniu specjalnej dla niej instrukcji odwołania do rejestru instrukcji.
ML17		„Reaktor jądrowy” Obejmuje zasadniczo obiekty znajdujące się wewnątrz zbiornika reaktora lub bezpośrednio przymocowane do niego, wyposażenie sterujące poziomem mocy w rdzeniu oraz elementy, które zazwyczaj zawierają chłodziwo pierwotne rdzenia reaktora lub wchodzi z nim w bezpośrednią styczność lub nim sterują.
ML8		„Prekursory” Specjalistyczne związki chemiczne używane w produkcji materiałów wybuchowych.
ML 21, 22		„Produkcja” Oznacza wszystkie etapy związane z produkcją, takie jak: projektowanie, wytwarzanie, scalanie, montaż (składanie), kontrola, testowanie, zapewnienie jakości.
		„Program” Sekwencja instrukcji do realizacji procesu, mająca postać wykonywalną lub dająca się przekształcić na wykonywalną przez komputer elektroniczny.
ML8		„Materiały miotające” Substancje lub mieszaniny reagujące chemicznie i wytwarzające duże ilości gorących gazów w kontrolowanym tempie, by wykonywać działania mechaniczne.
ML4, 8		„Materiały pirotechniczne” Mieszaniny stałych lub ciekłych paliw i utleniaczy które, po zapaleniu, przechodzą reakcję chemiczną w tempie kontrolowanym, które ma tworzyć konkretne przedziały czasowe, lub ilości ciepła, hałasu, dymu, widocznego światła lub promieniowania podczerwonego. Substancje piroforyczne są podklasą materiałów pirotechnicznych; nie zawierają utleniaczy, lecz zapalają się samoistnie przy kontakcie z powietrzem.

▼ M11

ML22		<p>„Wymagane”</p> <p>Stosowane do „technologii”, odnosi się wyłącznie do tej części „technologii”, która odpowiada konkretnie za osiągnięcie lub przekraczanie poziomów, cech lub funkcji kontrolowanego działania. Taka „wymagana” „technologia” może być wspólna dla różnych wyrobów.</p>
ML7		<p>„Środki rozpraszania tłumy”</p> <p>Substancje, które w oczekiwanych warunkach wykorzystywania do rozpraszania tłumy wywołują szybko u ludzi podrażnienia narządów zmysłów lub obojętne skutki fizyczne, które zanikają w krótkim czasie po zakończeniu wystawienia na ich działanie. (Gazy łzawiące są podzbiorem „środków rozpraszania tłumy”.)</p>
ML17		<p>„Robot”</p> <p>Mechanizm manipulacyjny, który może działać ciągle lub na odcinkach, może wykorzystywać czujniki i posiada wszystkie następujące cechy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. jest wielofunkcyjny; b. ma możliwość ustawiania w odpowiednim położeniu lub orientowania przestrzennego materiałów, części, narzędzi lub urządzeń specjalnych poprzez wykonywanie zmiennych ruchów w przestrzeni trójwymiarowej; c. jest wyposażony w trzy lub większą liczbę mechanizmów wspomagających, m.in. silników krokowych, pracujących w obwodzie zamkniętym lub otwartym; oraz d. ma „możliwość programowania przez użytkownika” metodą uczenia/odtworzenia lub za pomocą komputera elektronicznego, który może być programowanym sterownikiem logicznym, tj. bez ingerencji mechanicznej. <p>W powyższej definicji „programowanie dostępne dla użytkownika” oznacza możliwość wprowadzania, modyfikacji lub wymiany „programów” przez użytkownika na innej drodze niż poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. fizyczną modyfikację okablowania lub połączeń; lub b. ustawianie sterowania funkcjami, w tym wprowadzanie parametrów. <p><u>Uwaga</u></p> <p>Niniejsza definicja nie obejmuje kontrolą następujących urządzeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mechanizmów poruszanych wyłącznie ręcznie lub zdalnie przez operatora;

▼ M11

ML17		<p>(ciąg dalszy)</p> <p>2. mechanizmów manipulacyjnych o ustalonej sekwencji ruchów, będących urządzeniami zautomatyzowanymi, realizującymi zaprogramowane mechanicznie, z góry ustalone ruchy. „Program” jest ograniczony mechanicznie za pomocą ustalonych ograniczników, np. sworzni lub krzywek. Kolejność ruchów oraz wybór drogi lub kątów nie są zmienne ani zmienialne za pomocą środków mechanicznych, elektronicznych lub elektrycznych;</p> <p>3. mechanizmów manipulacyjnych o ustalonej sekwencji ruchów, będących urządzeniami zautomatyzowanymi, realizującymi zaprogramowane mechanicznie, z góry ustalone ruchy. „Program” jest ograniczony mechanicznie za pomocą ustalonych, choć nastawnych, ograniczników, np. sworzni lub krzywek. Kolejność ruchów oraz wybór drogi lub kątów są zmienne w ramach ustalonego schematu „programowego”. Zmian lub modyfikacji schematu „programowego” (np. zmiany kołków lub wymiany krzywek) w jednej lub kilku osiach współrzędnych dokonuje się wyłącznie na drodze działań mechanicznych;</p> <p>4. mechanizmów manipulacyjnych bez wspomagania, o zmiennej sekwencji ruchów, będących urządzeniami zautomatyzowanymi, realizującymi zaprogramowane mechanicznie ruchy. Program jest zmienny, ale sekwencja jest realizowana wyłącznie za pomocą sygnału binarnego z elektrycznych urządzeń binarnych o ustalonym mechanicznie położeniu lub nastawnych ograniczników;</p> <p>5. żurawi do stertowania, definiowanych jako systemy manipulatorów działające w kartezjańskim układzie współrzędnych, produkowanych jako integralne części pionowych zespołów do silosów, i służące do uzyskiwania dostępu do zawartości tych silosów w celu składowania lub wyjmowania.</p>
ML11		<p>„System nawigacji satelitarnej”</p> <p>System obejmujący stacje naziemne, konstelację satelitów i odbiorniki, które umożliwiają obliczanie lokalizacji odbiorników na podstawie sygnałów otrzymywanych z satelitów. Obejmuje globalne systemy nawigacji satelitarnej i regionalne systemy nawigacji satelitarnej.</p>
ML4, 11, 21		<p>„Oprogramowanie”</p> <p>Zbiór jednego lub więcej „programów” lub „mikroprogramów”, umieszczony na dowolnym materialnym nośniku.</p>
ML11		<p>„Statki kosmiczne”</p> <p>Czynne i bierne satelity i sondy kosmiczne.</p>

▼ M11

ML19		<p>„Klasa kosmiczna”</p> <p>Dotyczy projektowania, wytwarzania i kwalifikowania za pomocą pomyślnie zaliczonych testów w taki sposób, aby produkty mogły funkcjonować na wysokościach większych niż 100 km od powierzchni Ziemi.</p> <p><i>Uwaga</i> Ustalenie, że dany przedmiot jest „klasy kosmicznej” na podstawie testowania nie oznacza, że inne przedmioty z tej samej partii produkcyjnej lub serii modeli także są „klasy kosmicznej”, jeżeli nie zostały indywidualnie przetestowane.</p>
ML20		<p>„Nadprzewodzący”</p> <p>Odnosi się do materiałów (tj. metali, stopów lub związków), które mogą stracić wszelką oporność elektryczną (tj. które mogą uzyskać nieskończoną przewodność elektryczną i przenosić bardzo wysokie prądy elektryczne bez ciepła Joule'a).</p> <p>„Temperatura krytyczna” (czasem zwana temperaturą przejścia) konkretnego materiału „nadprzewodzącego” jest to temperatura, w której materiał ten traci wszelki opór przed przepływem elektrycznego prądu stałego.</p> <p><i>Uwaga techniczna</i></p> <p>„Nadprzewodzący” stan danego materiału jest indywidualnie charakteryzowany przez „temperaturę krytyczną”, krytyczne pole magnetyczne będące funkcją temperatury oraz krytyczną gęstość prądu, która jest jednak funkcją zarówno pola magnetycznego, jak i temperatury.</p>
ML22		<p>„Technologia”</p> <p>Konkretny rodzaj informacji, niezbędny do „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” danego wyrobu. Informacja ta ma postać 'danych technicznych' lub 'pomocy technicznej'. Informacja przybiera postać „danych technicznych” lub „pomocy technicznej”. Określona „technologia” do celów niniejszego załącznika jest zdefiniowana w punkcie ML22.</p> <p><i>Uwagi techniczne:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 'Dane techniczne' mogą mieć formę odbitek, planów, wykresów, modeli, wzorów, tabel, projektów technicznych i specyfikacji, podręczników i instrukcji w formie pisemnej lub zarejestrowanych na innych nośnikach lub urządzeniach, takich jak dyski, taśmy, pamięci wyłącznie do odczytu. 2. 'Pomoc techniczna' może przybierać takie formy jak instruktaż, przekazanie umiejętności, szkolenie, przekazanie wiedzy na temat eksploatacji, usługi konsultacyjne. 'Pomoc techniczna' może obejmować przekazanie 'danych technicznych'.

▼ M11

ML10		„Bezzałogowy statek powietrzny” Każdy „statek powietrzny” zdolny do rozpoczęcia lotu i podtrzymania kontrolowanego lotu i nawigacji bez żadnej obecności ludzi na jego pokładzie.
ML21		„Ujawnianie luk w zabezpieczeniach” Proces identyfikacji luki, sprawozdawczości na jej temat i informowania o niej lub proces jej analizowania wraz z osobami lub organizacjami odpowiedzialnymi za prowadzenie lub koordynowanie działań zaradczych w celu wyeliminowania tej luki.